

Családunk

családpasztorációs folyóirat

2021. DECEMBER

A GYERMEK MÉLTÓSÁGA

Őszi randevú

2021. november 14. – Gizella Hotel

Tisztelt Olvasó!

Az ember Isten képére és hasonlóságára van teremtve, ez az istenképűség a gyermekek méltóságának az alapja is. A megfogant élet az anyai szeretet ajándékában, és az apa feltétel nélküli oltalmában megtapasztalja a személyes szeretet teljes szabad voltát, és az egész emberiség bizalomteljes odahajlását. Az istengyermekség eredeti mintája, ahová a megtestesülés misztériuma, majd a keresztség emelt fel bennünket, új kontextusba helyezi az emberi lét valóságát, sorsát, méltóságát. A szentségek sajátos módon mélyítik el azokat a kapcsolódási pontokat, amelyek segítségével az életet Teremtőnk akaratának segítségével magasztosnak, egyedinek és szépnek tudjuk látni, és megvalósítjuk önmagunkat.

Karácsony ünnepe, lelki ajándékai gazdaggá teszik létünket, segítséget nyújtanak abban, hogy a világvárvány idején erőteljesen belekapaszkodhassunk abba az Istenbe, aki azt akarja, hogy azzá legyünk, akivé Ő álmodott meg bennünket.

Dr. Fodor János

TARTALOMJEGYZÉK

- 2 Képes beszámoló az Őszi randevúról
- 3 Vezércikk
- 4 Velünk történt – Digitális családi fejlődés
ADHD-val élni vagy élni hagyni
- 5 Velünk történt – Ha november, akkor Őszi randevú!
- 6 Érseki gondolatok – Az Úr érkezése bizonyosság, biztonság
- 8 Papi arcélek – Beszélgetés Marton Zsolt családreferens püspökkel
- 10 Házasságra készülve – Mik lesznek, mik lehetnek a családi életetek erőforrásai?
- 11 Gyermekevelés – A gyermek méltóságától őméltóságáig
- 12 Élet a házasságkötés után – Családi imahelyeink
- 14 Mese – Körték
- 16 Ima a családban – Magzatvédelem Veszprémben
- 18 Lelki egészség – Hogy a várakozásból Advent legyen
- 20 Bemutatjuk Őket – Interjú a hat gyerekes Pad házaspárral
- 22 Körkép – Életvédelmi konferencia Vácott
- 23 Teremtett világ – A gyermek a jövő
- 24 Művészet – Gondolatok a gyermekeségről
- 25 Olvass és láss
- 26 Mindennapi kenyerünk – Óvni az élettől?
- 27 Esküvői fotók

Családunk – 2021. december
XXIII. évfolyam, 3. szám
ISSN 1788-4177

Kiadja a Reményforrás Egyesület és
a Veszprémi Főegyházmegye Családpasztorációs Irodája

Főszerkesztő: Dr. Fodor János

Szerkesztőbizottság:

C. Kőrösi Edina, Fekete Gyöngyi, Gerstmár Ferenc, György Adrienn,
Horváthné Szukop Andrea, Dr. Keszthelyiné Dr. Hrabovszky Cecília,
Kovácsné Széplaki Borbála

Készítették:

Bálint Bánk, Burucsna Walla Barbara, Dr. Birher Nándor,
Dr. Léner-Pintér Sára, Dr. Márfi Gyula, Dr. Szigeti F. Judit,
Dr. Udvardy György, Mártáné Simon Emese,
Próder Szabolcs, Szebényiné Vrancsik Eszter

Fotók:

Gelencsér Károly, Nagy Lajos, Pexels, Getty images

Kiadvány szerkesztés, tördelés:
Wölfinger Béla

DIGITÁLIS CSALÁDI FEJLŐDÉS

„Ha egy generáció alatt tönkre akarsz tenni egy vadon élő fajt, kezd el etetni és örökre függésben tartod, a szolgád lesz.”

Géczy Gábor

A Szülői esték első előadásának témája korunk talán legfontosabb témaköre volt: a szülők szerepe iskolás gyermekeik online életében.

Az előadó, Mikle-Magyar Katalin klinikai szakpszichológus, integratív gyermekterapeuta többek között utalt arra is, hogy a jelenleg elérhető tudományos vizsgálatok eredményei alapján milyen ajánlásokat fogalmazhatunk meg a digitális eszközök használatával kapcsolatban. Kétségtelen, hogy a modern rendszereknek vannak előnyei, de ugyanakkor ezek felelőtlen használata sok problémának lehet a forrása.

A kutatások alapján és a WHO ajánlásai szerint két éves kor alatt tilos az informatikai eszközök használata, bármennyire kényelmes is ez a szülőknek. Ebben a korban alakulnak ki olyan képességek (pl. képalakítás), melyek elmaradása a későbbiekben intellektuális hátrányt eredményez.

3-4 éves korban maximum 20 perc naponta az ajánlott használati idő, a 6-10 éves korosztálynál a tévénézés és az iskolai feladatokat is beleértve maximum 2 óra talán még nem ártalmas. Alvás előtt egy órával már senkinek sem javasolt a böngészés. 12 éves kor előtt saját eszköz birtoklása, 14 év alatt közösségi oldalak

használata szintén maradandó károkat okozhat a gyermek fejlődésében. Idősebb korban a mennyiségi korlátot a minőségnek kellene átvennie.

Serdülőkortól a szülői nevelés eredményessége lecsökken, szerepét a példamutatás veszi át, így a szülőknek kell át gondolni saját szokásaikat, ha változtatni szeretnének ezen a területen.

Hasznos lehet létrehozni egy „digitális családi szerződést”, amelyben egyértelműen rögzítjük a szabályokat, mert ezzel már tud mit kezdeni a kamasz és későbbi vitákat lehet vele megelőzni. Fontos lenne, hogy ebbe belekerüljön, hogy csak házi feladat elkészítése után, és szülői kontroll biztosítása mellett használhatók az eszközök. Az éjszakába nyúló „kütyü” használat kifejezetten káros többek között a kialvatlanság miatt is. Képek és adatok küldése, megadása, ismeretlenekkel való kapcsolat kialakításának tilalma mellett a vásárlási korlátozás rögzítése is hasznos lehet.

A problémát talán úgy lehet megfogalmazni, hogy az átverés első lépcsőjeként „okos” eszköznek nevezett gépek használata következtében a valóság látás torzulhat és sérülhet. Korábban a JEL-en lét volt meghatározó, személyes tapasztalatokon keresztül, az ember köz-

vetlenül az isteni jelhez kapcsolódva természetes közegében és közvetlen kapcsolataiban létezett. Jelenleg egy köztes elem, egy manipulált szűrő beiktatásával erősen befolyásolt információk tömegét kellene rövid idő alatt feldolgozni.

A legnagyobb dilemma, hogy lemarad-e vagy kimarad-e a gyerek valamiből. Nagyon szerencsés, ahol a család és környezete, mint kisebb-nagyobb közösség hasonló alapon működik, hasonló értékek mentén gondolkodik, mert így a gyerek sem érzi kirekesztve magát. Később ez az élménye még önbizalmat is adhat neki, hisz már gyerekként is más tudott lenni és túlélte, hogy nem ment a nyájjal.

A szülőnek nagy a felelőssége, hogy ne alakuljon ki a gyermekeknél internet-függőség, ebben az esetben szakemberhez kell fordulni. Mi döntünk arról, hogy a Jóisten terveinek megfelelő színes, formás személyiséggé, vagy kockává válunk, és nagy a felelősségünk, hogy gyermekeinket mivé neveljük.

Próder Szabolcs

vezető tünete a figyelemzavar, kísérő tünetei a hiperaktivitás, feledékenység és a gyenge impulzuskontroll. Elmondta, az ADHD-s zavarokat nem tekintik betegségnek. Az idegrendszer valamelyik területének nem megfelelő működése idézi elő. Az ADHD-s gyerekek felnőttként összedetetté válnak, önálló életet tudnak élni.

Az előadó ismertette, milyen lehetőségek merülnek fel tanárként, szülőként az ADHD-s gyerekek nevelésében, beszélt a tünettanról: a figyelmi, mozgáskoordinációs és impulzus problémákról. A Micimackó c. könyv szereplőin keresztül bemutatta, milyen karakterű ADHD-s gyerekek vannak, megismerhettük, mi jellemző Micimackóra, Tigrisre, Nyuszira, Malackára és Fülesre.

Többször kiemelte, minden ADHD-s gyerek (és mindenki más) mögött is egy idegrendszer van. Ez lehet ép vagy sérült, az ADHD az agy egyfajta „rövidzárlata”, bizonyos hormonok nem megfelelő jelenléte is okozza. Ismertette az idetartozó diagnosztikus kritériumokat, a terápiát és a prognózist.

Németh Sándor Boka kutya történetét mutatta be, de kérte, nézzünk mögé! Ez azért is fontos, mert sokszor sémában gondolkodunk, nem merül fenn bennünk, másként is lehet. Pedig ezt az utat kell járnunk, hogy be tudjuk fogadni a másikat. Így volt az Boka kutyával is, sok nehézség, gond volt körülötte, nem úgy viselkedett, ahogy szeretnék volna. A fenyítés rontotta, de a jutalmazás javította a helyzetet. Megtanulták, vannak dolgok, amelyeken nem tudnak változtatni, elviselhetővé kell tenni azokat. Sokat jelent számára a napfény, a mozgás. Változnak a dolgok körülötte, hol ügyesebb, hol ke-

vésbé, de az alapvető bizalom fontos számára. Személyválogató. Korlátokra, határookra, azok betartására van szüksége. Nincsenek barátai, nem tűri el a leszorítást, de a felé irányuló szeretetet, jószándékot érzékeli és értékeli. Mindezekkel együtt Bokát nagyon lehet szeretni.

Érzékeltük, az előadó Bokáról és az ADHD-s gyerekekről egyaránt beszélt, nagy megértéssel. Több ajánlással is élt a jelenlevő szülők, pedagógusok felé,

többek között javasolta a sportot, fejlesztést, jutalmazási rendszert. Sok hasznos tanácsot kaptak a jelenlevők, akik, ötletekre tanácsokra vártak, és kérdéseikre megkapták a válaszokat. Reméljük, az előadás segíti őket sajátos problémáik megoldásában!

Az előadás megtekinthető a Veszprémi Érsekség YouTube-csatornáján, ajánlom, éljenek vele!

Fekete Gyöngyi

HA NOVEMBER, AKKOR ŐSZI RANDEVÚ!

A családpszichológus mostanra hagyományossá vált programján, az Őszi randevún idén akár személyesen, akár online egy tartalmas és kellemes estét tölthettek az érdeklődők az Ókovács házaspárral.

Az eseményt megtisztelte jelenlétével Ft. Dr. Udvardy György veszprémi érsek is, aki felidézte az elmúlt időszak nehézségeit. Hány terv, ötlet született akár csak a családpszichológusnál, és hányszor kellett mindezeket felülről, módosítani. Mégis a legfőbb üzenet, hogy soha nem adták fel, megtalálták a módját, hogyan ériék el a családokat. Négy területet hangsúlyozott, melyre az embernek szüksége van és melyek az egyházban is összetartoznak: imádság, cselekedet, ünnep és hitünk megvallása. Ma, itt az ünnep ideje van – zárta gondolatait.

Dr. Fodor János családreferens plébános arról beszélt, hogy sok a teher a házaspárokon, de ki kell mondani és sokszor felidézni: ajándék vagy számomra. Pont azok a nehézségek teszik széppé az életünket, melyeket együtt kell megoldanunk. János atya arra kérte a házaspárokat, tekintsenek vissza közös életükre, melyek voltak azok a dolgok, amelyek segítettek, hogy együtt lehessenek, együtt maradhassanak. Akár a randevú után, otthon nézzék meg, melyek azok a pontok az életükben, amelyek kiemelkednek, szépek voltak, amikor megértették,

mennyire fontos számukra, aki mellett elköteleződtek egy életre.

A köszöntők után az est további részében az Ókovács házaspárral beszélgetett Gerstmár Ferenc megismerkedésükről, házasságukról, gyermekneveléséről, a család és a munka összeegyeztethetőségéről. Ókovács Szilveszter, a Magyar Állami Operaház főigazgatója és felesége, Dr. Máthé Zsuzsa történész, újságíró szintén és jóleső természetességgel vallottak különbségeikről, hétköznapi nehézségeikről. Elmondásuk szerint ők ugyanolyan szokványos nagycsalád, mint bármelyik másik négy gyermekkel. Ugyanolyan helyzeteket kell megoldaniuk, mint sokunknak: hogyan osszák be jól az idejüket, pl. ki viszi el a gyermeket fogszabályzásra. Szilveszternek saját bevallása szerint állandó a lelkiismeret-furdalása, folyamatosan úgy érzi, mindig máshol kellene lennie, mert ott van mulasztásban. Zsuzsa arról is mesélt, hogy a gyerekek mellett is igyekezett kapcsolatot tartani a külvilággal, reflektálni a világ dolgaira, ezért az írást akkor sem hagyta abba. Mindketten tudják, hogy most olyan életállapotban vannak, amikor még a gyerekekkel, de

már a szülőkkel is vannak feladataik a saját munkájuk mellett. Mindez rengeteg energiát igényel, ezért minden együtt töltött időt igyekeznek ajándéknak tekinteni, akár egy közös bevásárlást is.

A fentiekén túl szó esett még az Operaház missziós küldetéséről; és a Szent István Intézetben zajló munkáról, melynek Zsuzsa az egyik alapítója, és fontos küldetésének tekinti az életvédelem szolgálatát. A házaspár feszületen, sok humorral vegyítve osztotta meg gondolatait, érzéseit minden témában. Nagy élmény volt hallgatni őket, megtapasztalni házastársi egységüket.

A beszélgetéshez Sipos Csaba, a veszprémi Csermák Antal Zeneiskola tanárának marimbán játszott muzsikája nyújtott kitünő háttérrel. Zárásképp a Tát-rai házaspár, József és Rita ünnepélyesen megnyitotta az immár hatodik alkalommal elinduló Rendhagyó Randevú házasságépítő online játéksorozatot, melyre ezúttal is a www.rendhagyorandevuk.hu honlapon lehet regisztrálni.

György Adrienn

Az eseményt visszatekinthető a Veszprémi Érsekség YouTube csatornáján.

ADHD-VAL ÉLNI VAGY ÉLNI HAGYNI

A Szülői esték keretében a hiperaktív, figyelemzavaros gyerekekkel való együttélésről szervezett előadást a Veszprémi Érsekség Családpszichológus Irodája.

ADHD – hogy pontosan mit is jelent a szó, mit jelent ADHD-s gyermeket nevelni otthon, vagy tanítani az iskolában: erre a kérdésre keresték a választ az előadás résztvevői.

Az előadók: Rideg Gyula, a Bethesda Gyermekkorház vezető lelkesítője és munkatársa, Németh Sándor mediátor, terápia-csoport-vezető voltak. Mindketten

pszichológusok is végeztek. Hét évvel ezelőtt indult el az ADHD Ambulancia a Bethesdában, a centrum a figyelemhiányos és/vagy hiperaktív gyermekek gyógyításával foglalkozik.

Az est első részében Rideg Gyula ismertette az ADHD jellemzőit. A figyelemhiányos hiperaktivitás-zavar veleszületett vagy fejlődési rendellenesség, melynek

AZ ÚR ÉRKEZÉSE BIZONYOSSÁG, BIZTONSÁG

Ádvent idejében az Úr érkezésére várakozunk. Az Úr ígérete elhangzott, az ember megtérésére, az ember szabadítására irányul minden tevékenysége: szavai, tanítása, prófétai cselekedetei, lelkiismeretünknek a megmozdítása, ernyedő karunknak az erővel való betöltése, bátorsággal-fiatalisággal való újjáteremtése.

Természetesen számunkra az Úr érkezésében a legelemibb kérdés; mikor történik ez, s hogyan? Hogyan történik? S persze jelen van az azonnali vágyunk: az Úr érkezése azonnal történjen. Úgy, azon a módon, ahogyan az nekem-nekünk jó. Ahogyan érhető, ahogyan közvetlen segítséget jelent, ahogyan én vágyom, ahogyan pillanatnyi biztonságomat betölti vagy betöltené. Vágyunk-kérésünk erős. Sok esetben fájdalmas, mert hordozunk félelmet, hordozunk sebet. Szívünkben ott van a szorongás, megtapasztaljuk a sikertelenségnek a nehézségét. Ott van a mindennapi hütlenségünk, vagy éppen ott van a mindennapi alkudozásunk. Talán a becsapottság, talán a sodródásnak az élménye. Nagyon szépen írja le adventi Krisztus érkezését váró énekünk az ember helyzetét és szerepét: „...s mint a falevelek, földre hullunk. Íme, gonoszságaink, mint a szélvész elsodornak minket, elrejtetted előlünk arcodat, és önnön gonoszságunk markába adtál minket.” Sok esetben azonban azért félünk, mert olyan jól mennek a dolgaink, komfortérzetünk van, úgy érezzük, a helyünkön vagyunk, kényelmesek lehetünk, s mi van, ha megváltozik minden, mert megérkezik?

Ádvent arra irányítja figyelmünket – karácsonykor ennek beteljesülését ünnepelejük –, hogy ki az, aki érkezik? S legfőképpen milyen az, aki érkezik? Természetesen az is kérdés, hogyan érkezik? Istenről, az Ő fiáról, az Isten és az ember kapcsolatáról, mindennapi tevékenysé-

günkről, vágyainkról. Az Egyházunkkal együtt valljuk, hogy Isten, aki belénk ültette a vágyat, be is tölti azokat. Elvezet egy tökéletesebb vágyódásra. Megújítja kapcsolatainkat. Új vágyakat ültet szívünkbe, s azokat is Ő tölti be. Üzen számunkra, érkezik...Érkezése nem egy vágy, hanem egy bizonyosság. Érkezik, gyógyít, gyógyítja a sebeinket, gyógyítja kapcsolatainkat, erősíti hitünket, növeli bátorságunkat. Bizonyosan érkezik, és biztonságot nyújt mindazoknak, akik benne bíznak. Ő az, aki erő, aki bátorság, aki cél, aki gyógyulás, aki öröm, aki boldogság, aki jövő, aki remény, s aki biztonság. Mennyire vágyakozunk ez után a biztonság után. Mennyire kívánjuk azt, hogy az életünk az Istennél legyen. Mennyire vágyakozunk az után, hogy barátságaink, kapcsolatunk házastársunkkal-gyermekeinkkel mindig megmaradjon, mindig növekedő, mindig gazdagító legyen.

Egyházunk ezekben a hónapokban Ferenc pápánk útmutatása szerint egy különleges úton jár. A XVI. Püspöki Szinódusra fölkészülve, egy szinodális utat járunk végig. Ebben a szinodális útban az Egyház tanítása, a Szentatya által adott témák-módszerek segítenek bennünket, hogy fölismerjük hitünk gazdagságát, keresztény létünk méltóságát. Akarjuk, hogy legyenek szavaink, gesztusaink, hogy kifejezzük a hitünket ebben az útban. Ebben a szinodális útban a családnak kiemelt, semmi mással össze nem hasonlítható és nem pótolható helye és szerepe van. Hiszen

a család nem más, mint az élet és a kapcsolat valósága. Az új életnek a szabadítása és az új életnek a szakralitása is. Napjainkban hangsúlyeltolódások miatt számtalan problémát emlegetnek a családdal, a családi élettel kapcsolatban. Sok esetben hazug ideológiai elgondolásokkal bizonytalanságot keltve, félelmet ébresztve a fiatalok szívében a házassággal, a házassági elköteleződéssel, az egyszer kimondott szó szentségével kapcsolatban. Ideológiai harc ez, amiből nem tudjuk magunkat kivonni. Úgy tűnik, sokszor nem más, mint maga a család a legnagyobb ellenség. Az oka minden nehézségnek, ami az emberiséget körülveszi. Mi pedig azt valljuk, – és ez az adventi készültségünk is – hogy karácsony ünneplésekor a Szent Család példája erősít bennünket. A család, mint megoldás, mint oltalom, mint biztonság, mint élet, mint forrás, mint boldogság, mint az emberi méltóság és az emberi jövő jelenik meg számunkra. Számtalan olyan társadalmi kérdéssel találkozunk – akár az élet keletkezésével, fogadásával, körülötte kialakult vitával, akár a pedagógiai kérdésekkel, az oktatási és a pedagógiai rendszernek a kérdéseivel, akár éppen a szociális kérdésekkel, vagy az idősgondozással –, ahol még csak jó kérdéseket sem tudunk fölteni azért, mert nem jó a kiindulási pont. A családnak a realitása, a családnak a napi szinten történő szeretetgyakorlása pedig tudjuk, hisszük és tapasztaljuk, hogy megoldásként jelenik meg mind

az egyén, mind a szűkebb közösség, de az egész társadalom számára is.

A szinodusi úton való részvételre buzdítom a Főegyházmegyénk család-jait. Még pedig azért, mert a családban napról-napra kell megélni a szeretetnek konkrét, közvetlen kiemelt és reális cselekedeteit. A család közösség, részvétel, felelősség és küldetés. Mint ahogyan ez a szinodális útnak s majd 2023-ban megrendezendő Püspöki Szinódusnak is a fő témáit jelenti. Hívom tehát családjainkat is, vegyenek részt ebben a folyamatban, s napról-napra teremtsék meg azt a bizonyosságot, biztonságot, amelyben gyermekeink megtapasztalhatják: az Úr érkezik, az Úr eljövetele örömmel tölti el bennünket.

Mind az adventi készültségünk, mind a szinodális út járását segítse a főegyházmegyénk számára választott mottonk: „Őseink hite a jövő reménye”. A Gizella kápolna oltárán található mondat, szeretném, ha minden itt élőnek, családnak és egyedül élőnek rendező elvként lehetne jelen a hétköznapjaiban, hogy hálásak tudjunk maradni döntéseinkben és cselekedeteinkben eleink hitéért, értékeiért, helyállásásukért, hogy családjaink-gyermekeink jövője valóban az Istentől megálmódott reménytelis és boldog lehessen.

Az Úr bizonyosan és biztonságban érkezik.

Dr. Udvardy György veszprémi érsek

ONLINE ADVENTI KALENDÁRIUM

Szeretettel ajánljuk a családok figyelmébe a családpsztorációs honlapon és facebook-oldalon elérhető adventi kalendáriumot! A napi evangéliumhoz kapcsolódóan atyák, diakónusok, szerzetes nővér gondolatait, elmékedéseit olvashatjuk, ill. egy, a családok által is könnyen elvégezhető feladatot is találunk. Szeretnénk ezzel az aprósággal is segíteni az ünnepre való ráhangolódást, készülődést. Álljunk meg egy kis időre, tegyünk félre minden sürgős vagy sürgősnek tűnő teendőt és szenteljük magunkat Isten ígéjének, hagyjuk, hogy megszólítson bennünket a Mennyei Atya örömhíre! A jó-cselekedetek által mindannyian kicsit jobbá lehetünk, közelebb kerülhetünk Jézushoz és egymáshoz. Milyen szép is lenne, ha legalább annyi időt tudnánk a belső készülétre szánni, mint otthonunk, kertünk, ünnepi asztalunk díszítésére!

*Családpsztorációs
Munkacsoport*

<https://veszprem.csaladpsztoracio.hu/>
<https://www.facebook.com/csaladpsztoraciosiroda.veszprem>

VELETEK VAGYOK!

Beszélgetés Marton Zsolt családreferens püspökkel

Tudom, hogy a meglévő értékekre egy új pasztorációs modell kell felépítenünk. A Szentlélek segítségével, az Egyház tanítása alapján szeretnék a mai kor kihívásaira választ találni – mondta Marton Zsolt püspök úr, amikor a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) Családügyi Bizottságának élére kinevezték egy évvel ezelőtt.

■ **Kérjük, ossza meg a Veszprémi Főegyházmegye Családunk folyóiratának olvasóival, hogy van-e kötődése Veszprémhez, és ha igen, milyen?**

Veszprém kedves hely számomra. 1992 őszén itt kezdtem el teológiai tanulmányaimat a Hittudományi Főiskolán, mint világi hallgató, hittanár szakon nappali tagozaton. A Magyarok Nagyszonya Plébánián laktam, amely a Cholnoky lakótelepen van. Ott segítettem Schall Tamás atyának a lelkipásztori feladatokban, illetve hittant is tanítottam az egyházkerület két iskolájában és a plébánián. Nagyon szép évet töltöttem Veszprémbe, megszerettem a várost, a teológiai tanulmányokat és a csoporttársakat. Érzelmileg kötődöm a városhoz, az ott megélt élményekhez. Itt érett meg bennem az elhatározás, hogy pap szeretnék lenni. Dr. Kuminetz Géza akkori egyházmegyes pap volt a lelkiatyám, aki jelenleg a Pázmány Péter Katolikus Egyetem rektora. Sokat jelentett papi hivatásom alakulásában, formálódásában, de nagyon diszkrét volt, nem befolyásolt semmilyen irányba. Az első év elvégzése után eljöttem Veszprémből, mivel hivatalosan – maglódi származásom révén – a Váci Egyházmegyéhez tartozom, és a lakóhelyem szerinti püspöknél jelentkeztem kispapnak.

A Váci Egyházmegyéből akkor Győrbe küldték a kispapokat tanulni, így a szemináriumot másodikos papnövédeként ott kezdtem, mivel elfogadták a veszprémi évemet. A harmadik évet viszont már Budapesten folytathattam. Jól tanultam és nagyon jó jellemzést írtak rólam az előjáróm, ezért Keszthelyi püspök úr úgy döntött, hogy a Központi Szemináriumba küld, így a Pázmány Péter Katolikus Hittudományi Egyetem teológiai karán folytattam a tanulmányaimat. Négy évet Budapesten tanultam és ott szereztem meg a teológiai diplomát, majd 1998-ban pappá szenteltek. A papszentelésem 23 éve történt a Váci Egyházmegyében ünnepélyes keretek között.

■ **Visszanézve hogyan látja a saját életútját? Mi vitte végül a papság felé?**

Nagyon szerettem hittanra járni, szerettem a templomot, korán megérintettek a vallási és hitbéli kérdések. Amikor bérházas lettem nyolcadikos koromban, azt javasolta a plébánosom, hogy egyházi iskolába menjek továbbtanulni. A Kecskeméti Piarista Gimnáziumba jelentkeztem. Ott másod-harmad évben merült fel először a papi hivatás gondolata, egészen humoros módon. Az egyik tanárom „udvarlós szakkört” szervezett a diákoknak. Csak

fiúk voltunk akkor a gimnáziumban, nem volt még koedukált. Úgy gondoltam, az amúgy civil, házaspár tanárom, hogy ez jó lesz a fiúknak, próbálják ki, mit jelent udvarolni. Engem is érdekelt a téma, és elmentem több ilyen alkalomra. Egy ilyen szakköri alkalom végén odajött hozzám a tanárom, a szemembe nézett és azt kérdezte: Te ugye pap leszel? Nagyon meglepődtem, mert ilyen direktben soha nem kérdeztek még tőlem, sőt olyan volt, mintha nem is kérdést, hanem kijelentést fogalmazott volna meg. Meglepett, de megtisztelőnek is éreztem, hogy illet kinéz belőlem. Nem tudtam igazából, hogy hirtelen mit mondjak, de nem akartam elrontani a pillanatot egy nemmel, és hirtelen azt találtam mondani áhítatos képpel, hogy: Igen. Ekkor fogyanhatott meg bennem az „Igen” és attól kezdve elkezdett dolgozni bennem.

■ **Ekkor még gimnazista volt. Hosszú utat járt be a végleges döntésig?**

Érettségi után képesítés nélküli pedagógusként kezdtem el dolgozni, ezalatt az időszak alatt több minden megérintett a hivatásom alakulása szempontjából. Fiatalemberként keresve az utamat természetesen udvarolgattam. Úgy gondoltam, hogy az a normális, ha megházasodom, bár szerelmes nem voltam, ami azért a házassághoz

valljuk be, nem árt. Egy udvarlásnál az a természetes, hogy a kapcsolat fokozatosan mélyül, egyre intimebbé válik. Nálam azonban több esetben is egy idő után inkább lelki vezető-lelki gyermek szereposztás alakult ki. Ez jel volt számomra, hogy nem a házasság a hivatásom. A Ferences kistestvérekkel-kisnővérekkel való találkozás is adott egy újabb lendületet, hogy a hivatásom a papként való elköteleződés, nőtlen emberként az egyházban. Amikor a papságra gondoltam, nagyon boldogság, öröm töltött el. Ez is jel volt számomra, de azért vívódtam a szemináriumba való jelentkezés előtt. Veszprémbe, a Regina Mundi templomban imádkozva viaskodtam az Úrral, hogy miért hívsz engem papnak, miért nem lehetek én többgyermekes családos ember? Imádkozás közben azt a választ kaptam: „Én Téged nem kényszerítetek!” Ezután már örömmel és felszabadultan mondtam ki az Igent. Ha az Isten erre hív, akkor ez az én igazi utam, akkor ezen az úton tudok boldog lenni és másokat is azzá tenni. A szeminárium elején még voltak bennem vívódások, hogy valóban itt van-e a helyem, valóban ez-e a hivatásom. 27 évesen kerültem oda, addigra már pedagógus voltam, önkormányzati képviselő a falumban, Maglódon, és nem volt könnyű visszakerülni újra az oktatási rendszerbe. Idővel mindez letisztult bennem, és később egy pillanatra sem merült fel a kétség. Örömmel jártam a diakónus-, majd a papszentelés felé vezető utamat.

■ **Az eddigi 23 év papi szolgálat tapasztalatában és egy éve a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) Családügyi Bizottságának vezetőjeként hogyan sikerül ellátni az országos családreferensi feladatokat?**

Most tanulom, most dolgozom bele magam a családpasztoráció teológiájába és gyakorlatába, ismerkedem a területtel. Egy új folyamatban vagyok benne egy éve, amiből több, mint egy fél év a „covid” áldozatául esett. A családreferensekkel eddig csak online találkoztam, nagyobb országos dolgokat még nem tudtunk tenni a pandémia miatt. Jónak gondolom mindazt, ami eddig a családpasztoráció területén megvalósult, tiszteletteljes örökséget vettem át Bíró püspök atyától, aki nagyon magasra tette a léceket, huszonöt év alatt nagyon sok mindent tett, én innen folytatom.

Ő a „Hívom a családokat!” leveleken keresztül rendszeresen megszólította a referenseket, a családokat. Én hivatottam egy családoknak szóló tanítást fogalmazni meg tematikusan és küldök egy-egy videóüzenetet. Ez a műfaj még nem teljesen ismert, de mindenki számára könnyen hozzáférhető. Röviden megfogalmazott gondolatok, amit akár autózéres vagy vasalás közben is meg lehet hallgatni. A referensek ezt írásban is megkapják, így könnyebben használhatják a csoportbeszélgetéseken. Az online világot próbálom pozitívan beépíteni a családpasztorációba. A Családügyi Bizottság, amelynek elnöke vagyok, szakmai segítséget, támogatást ad a családiródnak. Egy teológusokból, papokból, világi emberekből álló informális tanácsadó testület segíti ezt a munkát, egyedül nem is tudnám ellátni. Strukturálisan a központi Csa-

Máriabesnyőn az apaság témája kerül a középpontba. Az apaság szerepe nagyon lényeges a családban, foglalkoznunk kell vele. (A Családkongresszus elmaradt - a szerk.)

■ **Emberként, papként mit üzen a családoknak?**

Nagyon fontos a Szentírás és az egyház tanítása által megfogalmazott eredeti családkép – a férfi és a nő kapcsolata és az ebből származó gyermekek – tudatosítása. A válás vagy özvegyesség miatt létrejött csonka családokat is támogatnunk kell! Legyünk nyitottak, elfogadók az elesettekkel, a fiataljainkkal szemben is. Törekedjünk a családi szeretet megélésére, és ne ijedjünk meg a kihívásoktól. A család mindig alapsejt lesz. Ha a család nem működik, akkor semmi más nem működik a társadalomban, hiszen mindennek a család az alapja. Egy plébánia is családokból áll! Tanuljunk

Fotó: Lambert Attila/Magyar Kurír

ládiroda fogja össze a teendőket, tartva a kapcsolatot az egyházmegyékben lévő helyi családiródnak. Az Életvédő Munkacsoport is szerves részét képezi a tanácsadói testületnek, ahol tényleges munka folyik, havi rendszerességgel megbeszélések vannak, ez a szakterület is megújul. November végén az egyházmegye családreferenseivel Máriabesnyőn, reményeink szerint már előben fogunk találkozni az éves Családkongresszuson. Ez lesz az első alkalom, ahol hosszabb kihagyás után újra összegyűlhetnek a referensek, és ez lesz az első alkalom, amikor én is részt veszek ezen. A rendezvény egyben előkészület lesz a Családok Világtalálkozójára, amelyet 2022 nyarán tartanak Rómában. A Ferenc pápa által meghirdetett Szent József év kapcsán

kell, hogyan tudjuk szeretni a csonka családokat, hogyan tudunk befogadóak lenni, és a papságnak támogatnia kell a legkisebb közösséget. Számukra is fontos, hogy boldog, kiegyensúlyozott, egészséges családok legyenek, ugyanis innen születnek majd az egészséges párkapcsolatok és a hivatások is. Ahogy a papság, úgy a házasság is életre szóló elköteleződés! Komolyan kell venni a házasságra való felkészülést is, katekumenális szemlélettel kell nézni, beépíteni a jegyeseket az egyház közösségébe. Meghívóan, befogadóan, szeretettel megértetni, hogy itt nem csak egy szép szertartás történik, meg adminisztráció, hanem világossá kell tenni, hogy egy nagy szent titok részesei lesznek azok, akik házasságot kötnek.

C. Kőrösi Edina

MIK LESZNEK, MIK LEHETNEK A CSALÁDI ÉLETETEK ERŐFORRÁSAI?

— jegyeseknek és más érdeklődőknek egyaránt

„Minden forrásom belőled fakad.”
(Zsolt 87,7)

Férjemmel beszélgetve erről a témáról rá kellett jönnünk, ahhoz, hogy ezt a viszonylag egyszerűnek tűnő kérdést megválaszoljuk, először abban kell megállapodni, hogy ki mit ért családon, családi életen és erőforráson. Mi arra jutottunk, hogy a család egy férfi és egy nő házasságából eredő emberi kapcsolatok hálója (vérszerinti és nem vérszerinti, közeli és távoli kapcsolatok közössége). Amikor meghatároztuk magunk számára a család fogalmát és az abban részt vevő minden egyes személy lelki és anyagi értelemben vett mindennapi életét fogadtuk el családi életnek, akkor az erőforrásoknál akadunk meg. Kinek mi jelent erőforrást, le lehet azt szűkíteni csak lelki értelemben vett erőforrásokra, vagy van anyagi erőforrás is? Mi arra jutottunk, hogy az anyagi eszközök lehetnek ahhoz, hogyan formáljuk és éljük, milyen körülmények között bonyolítjuk családi életünket, és azok a tervek megvalósulását segítik, de nem alapoznak meg önmagukban erőt. A forrás belülről fakad, vagy felülről jön, életet, lendületet ad és táplálja az embert. Így én elfogadtam Balázs nagyon szép és tematikus gondolatait az erőforrásokról, amit most az ő engedélyével megosztok veletek is továbbgondolás-, beszélgetésindítóként.

Azt neveztük mi erőforrásnak, ami erőt ad ahhoz, hogy az élet különböző ügyes-bajos dolgait végigvigyük és megéljük. Ilyen erőforrásoknak tekintettük a felülről jövő kegyelmi, a személyből fakadó adottságbéli, harmadrészt a személyek közti kapcsolati hálót. A felülről jövő erőforrások a kegyelmi források, amelyek számunkra: a SZENTSEGEK. A keresztségi és bér-

málás, amit egyszeri alkalommal megkapunk, de egész életünk során fenn kell tartani. „A lelket ki ne oltsátok!” (1 Thesz. 5.19.) – hiszen az egyén alkotó, a napjainknak célt adó lélek és jókedv nélkül, gondolatok és eszmék nélkül mit sem ér. A Lélek sugall, indít, gondolatot ad minden élethelyzetben. Az Oltáriszentséggel való egyesülés révén a szentáldozásban testben és lélekben új élet fakad, ami kiárad a környezetre is. Megélt tapasztalat, hogy béke, megnyugvás, új bátorság, új lendület származik az Oltáriszentség gyakori vétele kapcsán, ami kihathat a másokkal

való kapcsolatra is. Hasonló a bűnbánat szentsége, amely hozzájárul ahhoz, hogy tisztán tudjuk megélni az Istenel való élő és eleven kapcsolatunkat, és ami hozzásegít ahhoz, hogy aktívak maradjunk minden körülmény között.

Van az életállapottal kapcsolatos szentség (házasság, papság, szerzetesség, stb.) „Minden életállapot élet-szentségre vezet! Otthon, az úton, az egyházban és minden élethelyzetben megnyílik az út az életszentség felé. Ne bátoralanodjatok el, ne féljetez ezen az úton haladni! Isten tényleg megadja a kegyelmét. Csak azt az egyetlen dolgot kéri tőlünk, hogy legyünk közösségekben

vele és álljunk a testvéreink szolgálatában” – mondta katekézise kezdetén Ferenc pápa 2014. november 19-én délelőtt a Szent Péter téren szerdai általános kihallgatásán. Ezen erőforrások elnyeréséhez az imádság, mint eszköz segít hozzá, hiszen az imádságban szeretetet, ötletet, vigasztalást, tisztánlátást, bátorítást stb. kapunk.

Saját magunkból fakadó erőforrások a testi és lelki ADOTTSÁGAINK. Testiek a fizikális erőnk, testünk edzettsége, betegségünk, míg lelkiek a tisztánlátás képessége, a reális ítélőképesség, a bátorság és állhatatosság, emberi jóság, amivel támogatni, felkarolni, továbbleadni tudjuk a másikat. Mindkét erőforráscsoporthoz a Struktúránk és az Idő (mint körülmény, dimenzió, amiben megéljük önmagunk és a másik valóságát) erőforrástámogató belső és külső tényezők. Strukturák alatt értettük férjemmel a szokásainkból kialakult olyan magától értetődő készségeink, amivel erőfeszítés nélkül hozunk döntést, segítünk magunkon és másokon (lényeglátás, realitásérzék, meghallani, mit mond a másik (akár a Szentlélek, akár a társunk)). Az Időt, mint folyamatot tekintettük, amelyet használunk, amiben az erőforrásaink felhasználásával megéljük mindennapjainkat. A kapcsolati hálóra, mint erőforrásra a téma nagysága miatt most terjedelmi okokból nincs mód kitérni, de ígérem, nem marad el.

Az erőforrás olyan kincs minden ember számára, amit csak akkor tud jól felhasználni, ha azt tudatosítja. Hívom tehát az olvasóimat arra, hogy gondolkodjanak el azon, vajon mik a saját egyéni és mik a párkapcsolati erőforrásaik, és azokat hogyan tudják jól felhasználni maguk és családtagjaik számára.

LPS

A GYERMEK MÉLTÓSÁGÁTÓL ŐMÉLTÓSÁGÁIG

Az utóbbi évtizedekben a társadalom egyre nagyobb becsben tartja a gyermekeket. Manapság sokkal több figyelemben részesülnek, mint régebben. Szüleimnek – saját értékelésük szerint – még nem is volt valódi gyermekkoruk, csupán növekedtek a felnőttek között, akik egyre jobban bevonták őket a maguk feladataiba, tevékenységeibe. Faluhelyen annak idején magától értetődőnek tartották a kisgyermek részvételét a ház körüli munkákban és a földművelésben. A hatvanas években nekem – sok kortársamhoz hasonlóan – már megadott a gyermekkor, amelyben átélheti a „kisember”, hogy a szülei foglalkoznak vele, védeni és nevelni próbálják őt. A közvélekedésben azonban korántsem számítottunk sérthetetlen értéknek. Bárki „nevelhetett” bennünket, szavakkal korlátlanul, de súlyosabbnak vélt kihágás esetén akár tettelesen is. Félsges kisfiú voltam, a pofonokat elkerültem, de a boltban hiába álltam a sor elején, az eladó rendjén való természetességgel szolgálta ki előbb az utánam érkező öregasszonyokat, akik maguk is úgy vélték, hogy a gyerek, az ráér várni.

Egyértelműen jó irányú változás a gyermekek felértékelődése, a gyermeki lény méltóságának elismerése, tisztelése, ami teljes mértékben megfelel a gyermekpszichológia téziseinek és

a keresztény ember értékrendjének, hisz Jézus maga mondta a gyermekekről: „ilyeneké a mennyek országa”. (Mt 19,15)

Néha viszont azt tapasztalom, hogy a méltányolás a gyermeket Őméltóságává teszi, aki fölényben érzi magát a szüleivel szemben és zsarolási eszközként használja a jogait. Az sincs rendjén, ha a hétéves kisfiú azzal áll a szülei elé, hogy azok kötelesek őt tájékoztatni arról, amit róla beszélnek, de találkoztam már olyan esettel is, amikor a korán serdülőni kezdett kislány a rendőrségen tett feljelentést az édesanyja ellen, miután kapott tőle egy pofont a kései hazaérkezésekor. (Kiskorú bántalmazásáért az anya börtönbe került, a kislány meg olyan rokoncsaládhoz, ahol nem korlátozták a szabadságát.) Ha többnyire nem is lesz ilyen súlyos következménye a családon belüli konfliktusoknak, mindenképpen torzítja a viszonyokat, hogy bántalmazás esetén a gyermek jogosan megkerülheti (gyámságát ellátó) szüleit és akár vádló szerepbe juthat velük szemben. (A gender-mozgalom még a nem-változtatásra vonatkozóan is megadja ezt a jogot, ami jól mutatja, hogy miként lehet a pozitív tendenciát negatívba fordítani! Nálunk – szerencsére – még nem fenyegeti szankció azt az apát, aki nem hajlandó egyet-

len lánya fiúvá válását támogatni.) A gyermekek azonban a már meglévő jogaikkal is képesek visszaélni. Előtte van annak az aggódó anyának az arca, akit azzal zsarolt a szerelemre lobbant kamaszlánya, hogy bántalmazás miatt bejelentést tesz a családsegítő szolgálatnál, ha nem költöztet (felnőttkorú) barátjához. A lány pontosan tudta, hogy az eljárás mindenképpen megindul és óriási presztízs-vesztést fog okozni a magas beosztású anyjának, aki valójában nem bántotta. Mondhatjuk, hogy az efféle eseteknek bizonyára volt már valami előzménye, előjele, de ettől még a „jog”-gyakorlása okozhat további károkat.

A gyermekek felértékelődésének egy másik – nem szükségszerű – velejárója, hogy megváltoztatja a családon belüli értékrendet. A házasságkötéskor – remélhetően – a férj számára a legfontosabb személy a felesége, az ifjú asszonynak pedig a férje. A gyermek megszületésével viszont ez a helyzet gyakorta megváltozik. A csecsemő rengeteg törődést kíván, az anya szinte minden energiáját reá fordítja, a férjére – különösen a korábbi időszakhoz képest – kevés figyelmé jut. Ha az anya nagyon jó anya akar lenni, akkor még kevés sem, hisz a gyermek lesz, lett a legfontosabb. A férj hátrébb szorult. A folyamat persze a másik fél részéről is lefuthat. Akadnak apák, akik a csecsemőgondozásba teljesen belefolyanak, szinte kisajátítják maguknak a gyermeket, akinek a kegyét (főleg, ha kislány) jobban keresik, mint a feleségükét. A házassági kapcsolatnak és a gyermek reális önértékelésének árt, ha az „egy testté lett férfi és nő” közé beékelődik a gyermek, aki a „termő fának” eredendően nem alkotó része, hanem a gyümölcs, s bár lett legyen akármilyen, méltó a megbecsülésre.

Bálint Bánk

CSALÁDI IMAHELYEINK

Devecser-Szentkúton és Kolontáron

Öt évvel ezelőtt a Szent Anna napi búcsú alkalmával, a Veszprémi Főegyházmegye Családpasztorációs Irodája és a Reményforrás Egyesület két új imahelyet hozott létre a Devecser és Kolontár között elhelyezkedő, egykori Jézus-ösvény területén. Ünneplés átadásukra és megáldásukra a két település határában lévő, az 1700-as évek óta zárandóhelyként működő Szentkútnál, valamint a kolontári templom alatti betlehemi barlangnál került sor. Az évforduló alkalmából szeretnénk felhívni a Tisztelt Olvasó figyelmét, hogy az emlékhelyek ma is látogathatóak.

A Szentkút életet fakasztó vizénél méltó helyet talált az az imahely, mely a gyermektelen családok gyermekáldásáért hivatott létrejönni. A Torna-patak mentén tovább haladva a kolontári templom dombjához juthatunk. Ennek szívében rejlik a betlehemi barlang másolata, mely a meg nem született gyermekek emlékét őrzi.

E két imaszándék, melyekért az imahelyek létrejöttek, a legtöbb család életében meghatározó, ugyanakkor kevés hasonló kezdeményezés valósult meg az országban.

Az imahelyek létrehozását az a gondolat hívta életre, hogy a Veszprém megyében élők számára is szükség van olyan szent helyekre, ahol örömet, bánatukat bátran kimondhatják. Csöndben imádkozhatnak egymásért, családjukért.

Immáron öt év távlatából emlékszem vissza arra a napra, amikor helyet kerestünk e két imaszándéknak. Dr. Fodor János atya elvezetett engem és férjemet a Szentkúthoz. A katasztrófa pusztítása után újjáéledt, élettől pezsgő gólyamadaras mezőn, csendes folydogáló patak vizénél úgy éreztük, Istenhez ennél közelebb helyet nem találhattunk volna a gyermeket áhító szülők számára. Körénk gyűlt a teremtett világ minden szimbóluma, mely évszázadok óta kifejezi az ember számára a születést, az élet fakadását: legfőképp a víz, mely a sötét mélységből tör föl, majd pataként továbbindul, akár az emberi élet, halad előre. Akadályokat

leküzdvé, életet nevelve alakítja a tájat. A Nap fényében fürdő mező, otthon megannyi élőlény számára. A határtalan kék ég, mely felé bátran nyújtóznak a fák. Mindez a csoda pedig olyan csendben lüktet, buzog, születik és hal meg, amelyben az ember, ki szemléli, a bőrén érezheti a Teremtő közelségét. A természet szimbolikájával párbeszédben körénk gyűltek hitünk szimbólumai, kiegészítve mindazt, amit a környezet elénk tár: Krisztus urunk keresztje, Szűzanya, és az angyal, ki a jó hírt hozza, a kérést viszi Istenhez.

A Szentkút életadó vizénél, a teljesség e kicsi szeletében béke van még most is. Aki imádkozni vágyik, bátran megteheti.

A Szentkútnál elhelyezett táblán található ima egy olyan emberpár imája, akik kisgyermekért könyörögnek. Az ima vezérfonál, segít megfogalmazni és tudatosítja azt, amit olyan nehéz kimondani. Ugyanakkor bizalom van a szavak mögött a Teremtő felé.

Ha arra jártok, nyissátok meg a szíveteket a tábla képeire, szavaira és lássátok meg mögötte Krisztus erejét, mely már az édesanya méhén belül is áldást ad, erőt, reményt sugároz az öt nézők felé.

A Betlehemi barlang a 2016-os szenteléstől kezdve a meg nem született gyermekek emlékhelye. Ez az emlékhely kiemelkedő fontossággal bír, hiszen hazánk egész területét nézve kevés azon imahelyek száma, ahol értük gyertyát gyújthatunk, imádkozhatunk.

Azok számára, akik átérték már ezt az érzést, tudják, mit jelent az, ha van hol emlékezni azokra, akinek saját emlékhely még nem állítható.

A Betlehemi barlangnak, a vörös iszap katasztrófát követően, egy időre megszűnt a célja, akár egy gyermeket elvesztett emberpár életének értelme. Az iszap elmosta a hozzá vezető utat, épp úgy, ahogy egy haláleset törli el az ember szeme elől az élet örök útját. A barlang várta, hogy új tartalommal töltsék meg, várta, akár egy emberpár, hogy célja legyen. Azonban már neve által is sugallja, ez a hely nem a halál háza, hanem az örök születésé. Ahogy az egyházi évben is körbe forog születés és halál, Jézus emberi élete síkján. A barlang egy üres, életre váró anyaméh, ugyanakkor egy kiüresedett hajlék, mely már adott életet, melynek gyümölcse Isten jobbán foglal helyet. Örömteli dolog ez. Hinni tanít abban, amit nem látunk, bízni abban, ami nem kézzelfogható. A meg nem született, vagy újszülöttként eltávozott kisgyermek egyek a Teremtővel, általuk népesebb szeretett mennyei családunk.

A két emlékhely, melyet 2016 nyarán szenteltek, együtt alkotják meg mindazt, ami egy emberpár szívének legnagyobb kívánsága lehet. A születés csak a halál és az újjászületés mentén nyerheti el teljes ragyogását, akár a fénysugár a teljes sötétségben. A semmiből a van, a van-ból a nincs, a nincs-ből a lesz, az isteni ígéret men-

tén fűződik fel egy emberi élet fonálára. Az emlékhelyek gyöngyök sok száz élet fonálán. Megszentelt helyek, ahol teret nyer Isten ígérete mindazoknak, akik hisznek benne és szeretett Fiában.

A Szentelés ünnepe öt éve elmúlt. Az emlékhelyeket mi tartjuk életben azzal, ha híret visszük. Kérünk tehát benneteket újra, viseljük szívünkön további sorsukat. Gondozzuk, építsük, gazdagítsuk, ahogy egy gyermeket nevelnénk, hiszen ki tudja, hány családnak segíthetünk általa. Ha pedig imáink meghallgatásra találnak, jusson eszünkbe egy-egy kis emléket függeszteni a Szűzanya köré, hogy akik idejönnek, lássák, ez nem hamis út, hanem az egyetlen, igaz, melyben nem csalatkoznak.

Burucsné Walla Barbara

IMA AZ ELTÁVOZOTT MAGZATGYERMEKEKÉRT

Mennyei Atyánk, ki hatalmat adtál evilági kapcsolataink kötésére és oldására, hálát adunk neked és áldjuk szent nevedet! Azért jövünk eléd, hogy kérjük, ezt a kicsiny lelket, kit életünkbe helyeztél, nyugodt szülői szívvel engedhesd hozzád. Segíts minket Urunk, hogy el tudjuk fogadni azt, hogy minden embert pontosan annyi időre rendelsz teremtett világodba, amennyi alatt küldetését elvégezheti. Nyisd meg a szívünket, hogy mi, akik itt maradtunk, megláthassuk azokat a csodákat, amelyeket e kicsiny ember közöttünk megtett, felfedezhessük lényének nyomait magunkban, további életünkben.

Segíts, hogy szeretetkapcsolataink, áldozatod és az ő áldozata által erősödjének. Az üresség, mely helyében támadt, megteljen élettel. Segíts minket Urunk, hogy a te Szent Lelked által meglelhessük azt az utat, mely e nálad lévő kisgyermekünkhöz elvezet. Nyílt szívvel vallhassuk azt, hogy ő létezik és ebben a pillanatban is velünk és értünk fohászkodik.

Szűz Mária, égi édesanyánk, Szent József, családapák oltalmazója és példaképe, kérjük, növeljétek hitünket, erősítétek reményünket, hogy életünk e nehéz szakaszában se szűnjünk meg bízni és egyre inkább szeretni.

Úr Jézus, kérünk, add meg nekünk, szülőknek és gyermekeinknek azt a nagy kegyelmet, hogy együtt örvezzhessünk a te dicsőségében az örökkévalóságon át, és egyesíts mindannyiunkat újra örök atyai házadban. Amen

IMA GYERMEKÁLDÁSÉRT

Drága Urunk, azért jövünk eléd, hogy kérjünk, a házasságunkat áldd meg gyermekekkel.

Kérjük, hogy add meg nekünk ezt a kiváltságot, hogy együttműködhessünk Veled a teremtés titkában.

Hódolattal és szeretettel, Uram, egyesítjük szívünket, lelkünket és testünket, és reméljük, ebben az anyaméhben egy gyermek növekedhet, akit szerethetünk, gondozhatunk és dédelgethetünk.

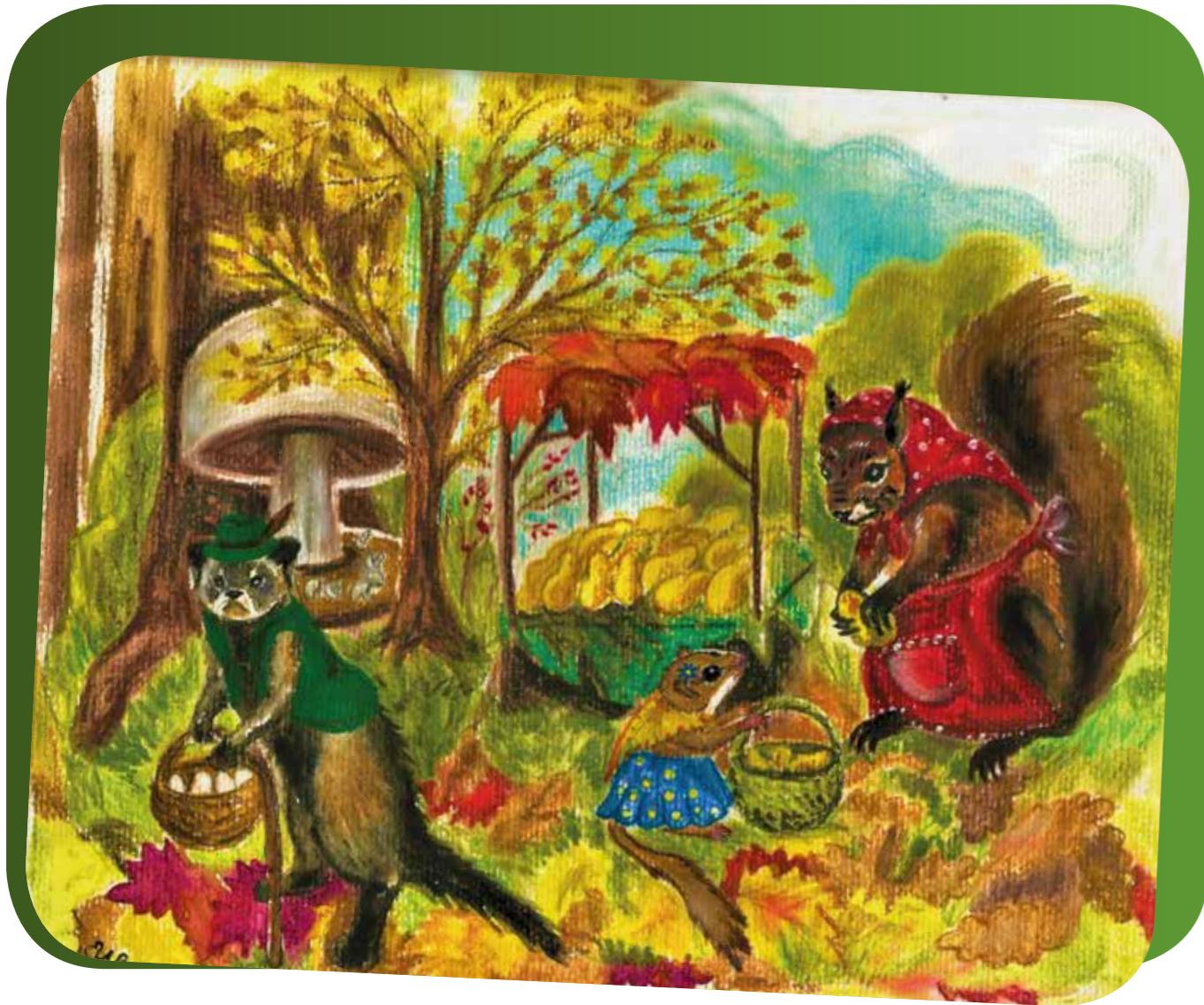
Drága Urunk, készek vagyunk válaszolni a szülővé válás kihívására.

Előre tekintünk a feladatokra és az örömekre, és bár sokszor túlterhel minket a roppant felelősség, de biztosak vagyunk abban, hogy segítségeddel és vezetéseddel sikerül életet adnunk és a tudás és szeretet bőségét adjuk ehhez a különös kis titokhoz.

Segíts, Urunk a teremtés titkához és az életet hozó szerelemhez. Amen.

(Renee Bartowski: Imák házaspárok számára)

KÖRTÉK

Írta: Szabényiné Eszter

A Gyöngyvirágos tölgyeserdő szélén egy kora őszi délelőttön piacnapot tartottak. Ahogy itt, az erdőszélen szokás a hirdetés, fűtyülte a rigó, és egy félig kidőlt fa odvas kérgén kidobolta a harkály. Peleanyu is felfigyelt, s gyorsan úgy határozott, hogy körtefőzeléket csinál ebédre, mert azt mindenki szereti a családból és éppen most érik. Iluskát kérte meg, hogy hozzon egy kosár szép pirosbélű körtét Mókus nénitől.

Iluska sokszor kísérte már Peleanyut a piacra, de egyedül még sosem ment, no de most! Pici kötényzsebébe tette a két erdei fillért, s gyakran odasimított kis mancsaival, hogy megvan-e még, nehogy elhagyja. Fúkosárcáját önfeledten lóbálta, míg odaért. Illedelmesen köszönt Mókus néninek, és mondta, hogy körtét kér. A néni biccentett, s Pele Iluska szedni kezdte a szebb körtéket a kosárájába, alaposan átforgatva, megnézve, ahogy Peleanyu szokta. De Mókus néni érdes hangján ráivallt: – Ne válogass! – Majd sebtében kivette Iluska kezéből a kosarat és teleszedte körtével. De nem

csak a szépekkel, hanem a túlrett, foltos és lágy körtékkel is, amit egy piaci vásárló sosem tenne magától a kosárba. A kis peleány úgy megilletődött, hogy szólni sem tudott. Pedig látta, érezte, hogy ez így nem lesz jó. Mókus néni lemérte a körtéket, s mind a két fillért elkérte, amit Iluska vékonyka ujjaival szorongatott. Gyorsan szedte a lábcskáit hazafelé, s csak a földet bámulta. A Galagonya sarkon sem nézett fel, és nekiütközött Görény Gedeon bácsinak, aki friss tojásért sietett a piacra, s a sok körte mind szertegurult. Már amelyik gurulni tudott és nem tottyant szét egyből, ahogy földet ért, mert olyan túlrett volt. – Nézz az orrod elé kislány! – intette a bácsi, aki maga is – hajlott kora végett – gyengén látott. De Iluska csak a körtéket szedte, s magában egyre azon emésztette magát, mit fog szólni Peleanyu, ha ezt meglátja.

Mire hazaért, a kis fúkosárcából körtelék csöpögött. De mit volt mit tenni, feltette a konyhaasztalra. Peleanyu ránézett, és kezdte kipakolni a körtéket. Hüledezve kérdezte:

– Iluskám, csak ilyen rossz körte volt?

– Én válogattam a szebbeket, de Mókus néni rám szólt, és ő szedte meg a kosarat – védekezett.

– Ejnye! – s szemöldökét ráncolva gondterhelten csóválta a fejét. – És volt visszajáró? – kérdezte reménykedve Peleanyu, ha már ilyen túlrett, biztos olcsón adta a piacos.

– Nem, mindet elkérte a néni.

– Hú! – kapott a fejéhez szegény Peleanyu. – Micsoda dolog! – s már aprókat puffogott is, mintha valami csiklandozná az orrát, amit csak akkor szokott csinálni, ha igazán mérges. – Micsoda kétszínű kofa! Ott kellett volna hagynod!

Iluska erre elsírta magát. – Még el is estem a kosárral a Galagonya sarkon – szipogta. Peleanyu megölelte, vigasztalta, hogy „Tanulni kell belőle!”, meg „Legközelebb jobban megy majd!”, de hasztalan. Keservesen zokogott szegény pelekislány.

Peleanyu látta, hogy Iluska mennyire a szívére vette a dolgot, s hirtelen támadt egy ötlete. A teregetőkosarába szennyes zoknikat gyűjtött, és gombóccá tekerte. Vett tiszta, illatos zoknikat is a szárítókötélről, azokat is gombóccá gyűrte. Aztán a pöttyös sálját a fejére kötötte kendőnek – épp, mint Mókus néni – és kiabálni kezdett, „Körtét tessék, körtét tessék!”. Iluska nézett egy darabig szipogva, hogy Peleanyu

talán megbolondult, de aztán rájött, mit szeretne. Fogta a fúkosarat és válogatni kezdte a zoknikat. – Nem úgy van az! Majd én szedek! – mondta viccesen, de harciasan Peleanyu. – A szutykosát is vinni kell! – erre már mindketten nevettek is. S mikor bűdös zoknikkal már teletuszkolta a kosáráját, Iluska hátrébb lépett: – Köszönöm, nem kérem! – mondta határozottan, majd kiöntötte és elvette a kosarát. Erre Peleanyu szája tátva maradt. Összezsapta mancsait és örömeiben megölelte kislányát. – Így kell! – mondta büszkén.

Ebédre végül körteleves lett pirított dióval. Mindenki megnyalta a tíz ujját, olyan finomra sikerült, s az illata... fenséges volt! A rossz körtéket pedig Iluska levitte a komposztra, a sombokor tövébe. Ott a csigák nagyokat lakmároznak majd belőle. Még nem ért vissza a bangitabokorba épült fészkebe, amikor lármára lett figyelmes. Pele Pali, a kisöccse fennhangon újságolta az erdőszél lakóinak, hogy elköltözik a piac. Mégpedig azért, mert Görény Gedeon bácsinak valaki záptojást adott el, s mikor észrevette – mert a szaglása idős kora ellenére is kifogástalan volt – mérgében földhöz vágta, épp Mókus néni standja előtt.

Az őszi esők az átható, bűzös záptojászagot és a piacnap sérelmeket lassacskán elmosták, és erre a történetre már senki nem emlékezne, ha le nem jegyeztem volna.

MAGZATVÉDELEM VESZPRÉMBEN

Beszélgetés a BETLEHEM Ima- és Életvédő Csoport alapítóival: Kovács Mihállyal és feleségével, Anival

■ Kérlek, mutakozzatok be!

Kovács Mihály: Budapesten végeztem gépészmérnökként. Anival az egyetem évek alatt ismerkedtünk meg, és házasságunk össze. Az egyetem után költöztünk Veszprémbe, azóta is itt élünk. Vallását gyakorló keresztény családban nőttem fel, szüleim öt gyermeke közül a középső vagyok. Négyen együtt is nőttünk fel, a legkisebb húgunk azonban kései gyermekként, édesanyám 43 éves korában született. Akkoriban nem volt megszokott, hogy egy nő ennyi idősen gyermeket vállal. A faluban sokan mondták is édesanyámnak, hogy ugye nem tartja meg a gyereket; ebben a korban már jobb, ha elvetetik... Édesanyámnak sok fájdalmat okoztak ezek a megjegyzések. Valószínűleg ez is közrejátszott abban, hogy műszaki ember létemre szívemhez közel áll a magzat- és életvédelem.

Kovácsné Ani: Kalocsán születtem, én is katolikus családban nevelkedtem. Misivel már a kapcsolatunk kezdetén megbeszéltük, hogy több gyermeket szeretnénk, de a két gyermekünk megszületése után egészségügyi okokból sajnos nem vállalhattunk többet. Így is hálát adunk a Jóistennek, hogy saját gyermekekkel ajándékozott meg bennünket. Tavaszra pedig már a hatodik kisfiú unokánk születését várjuk!

Mihály: A gyermekeink születése után az unokák érkezése a legörömtelibb esemény az életünkben! Anival nagy családot terveztünk, így amikor első gyermekünk a várandósság korai szakaszában meghalt, megijedtünk, hogy talán a Jóisten nem is ad majd nekünk gyermeket. Ilyenkor érti meg az ember, hogy milyen nagy ajándék egy új élet, és mekkora fájdalom lehet a gyermekáldás hiánya.

Ani: Sajnos az emberek sok esetben nem így tekintenek egy gyermek érkezésére, és nem gondolják át kellőképpen a terhességmegszakítást sem. Azoknak a krízisben lévő anyáknak, akiket a Jóisten az utunkba küld, próbáljuk elmondani, hogy milyen nehéz tehetik a saját későbbi életüket, ha az abortusz mellett döntenek. Hála Istennek jó példák is vannak: több abortuszt tervező kismamát kísértem a várandósságuk során, akik végül megtartották a kisbabájukat.

■ Hogyan alakult meg az imacsoport?

Mihály: 2014 novemberében meghívtak minket egy horvát származású pálos rendi szerzetes előadására a budapesti Sziklatemplomba. Ő elmondta, hogy Horvátországban a pálos szerzetesek felkarolták a magzatvédelem ügyét, és országos méretű imamozga-

lom folyik a magzati élet védelméért. Imáinknak és közreműködésüknek köszönhetően több mint 1000 magzatos mentettek meg az abortusztól azáltal, hogy a krízishelyzetbe került kismamákat személyesen támogatták és segítettek. Ez az előadás annyira magával ragadott minket, hogy még azon az estén megfogalmazódott bennünk, hogy a saját környezetünkben mi is megpróbálnánk minél több magzatos megmenteni az abortusztól. Akkoriban már volt Veszprémbe egy 6-7 családból álló családközösségünk, akiknek elmondtuk, hogy helyi szinten szeretnénk tenni valamit ezért az ügyért. Szerencsére a közösségünk nyitott volt erre; így ez a családközösség lett a Betlehem Imacsoport magja, innen indultunk 2015 januárjában.

■ Hogyan működik az imacsoport?

Mihály: Az imacsoportunknak két fő imaszándéka van: az egyik, hogy szűnjön meg az abortusz az egész országban. A megfogant és veszélyben lévő kisbabák mellett imádkozunk a szüleikért is, hogy elfogadják a gyermeküket, mint Isten ajándékát és mondjanak igent az életre. A másik imaszándékunk a meddő, terméketlen házaspárokért szól, gyermekáldásért. A csoporttagok vállalják, hogy naponta egy imát elmondanak ezekre a szándékokra: ez lehet egy Rózsafüzér, egy Miatyánk, egy Üdvözlégy vagy akár

egy fohász, a lényeg a rendszeresség. Minden hónap 28-án, az aprószentek ünnepének fordulónapján szentségimádást is szerveztünk. A szentségimádásokat a járvány megjelenésével kénytelenek voltunk felfüggeszteni, de otthonainkban tovább imádkozunk ezekre a szándékokra.

■ Hol hallhatnak rólatok a nehéz helyzetbe került anyák?

Mihály: Az imacsoport indulását követően igyekeztük ismertté tenni a csoportunkat, hogy tudjanak rólunk és elérjenek bennünket a segítségre szoruló: bemutatkoztunk Veszprém plébániáin, kérve a plébánosokat, hogy ha bajba jutott kismamáról tudnak, keressenek meg minket. A járvány előtt a Mária Rádióban is hirdettük a szentségimádásaink időpontját. Egy alkalommal a védőnők éves eligazításán is részt vettünk – hiszen a védőnőkhöz fordul az is, aki el akarja vetetni a magzatát – és ott is bemutattuk a tevékenységünket és szórólapokat adtunk, amit a bajba jutott kismamáknak oszthattak. A Családsegítő Központban is voltunk bemutatkozni. Sok hazai életvédő konferencián vettünk már részt, hogy még jobban tudjuk segíteni az arra rászoruló édesanyákat, és több életvédő szervezettel kapcsolatban vagyunk.

■ Hogy tapasztaljátok: nyitottak az emberek a magzatvédelem ügyére?

Mihály: Nagyon érzékeny ez a terület, nehezen nyílnak meg a kismamák, sokszor nem érzük el azt, akit segíteni kellene. Azért is folyamodtunk az imához, mert Isten segítsége és közbenjárása nélkül nincs esélyünk. Az Élet Ura azonban minden nehéz helyzetben tud segíteni, még akkor is, amikor az ember számára már minden reménytelennek tűnik.

Ani: Egyre több jó kezdeményezés van országszerte. Meghívásunkra a Kiáltás az Életért Egyesület szervezésében éppen a járvány előtti hetekben járt kelet-európai körútjának részeként egy életvédő busz (Bus4Life) Veszprémbe is, amely felvilágosító jelleggel a középiskolás korú gyerekeknek tart bemutatót. A busz egyik felében azt mutatják meg, hogy hogyan fejlődik egy magzat az anyaméhben: mikortól van szívhangja, hogyan néz ki a fejlődés egyes szakaszaiban. A busz másik részében pedig az abortusz folyamatát és az annak elvégzéséhez használt eszközöket mutatják be.

Mihály: Nagy élmény volt látni, ahogyan a tizenévesek rácsodálkoztak, hogy hogyan fejlődik az emberi élet. Sokan megdöbbenve szembesültek vele, hogy az a magzat, akit abortálnak, már mennyire kifejlődött élet. Meggyőződésünk, hogy felvilágosítással lehet előre haladni: meg kell tanítanunk a fiatalokat az élet tiszteletére. A Jóisten kegyelme által sokszor éppen azokból válik a legelhivatottabb életvédő, akik korábban átestek abortuszon. Elfogadva meghívásunkat volt már vendégünk Olaj Anett, a Ráhel Szőlőskertje lelki hétvége létrehozója, aki a Padányi Katolikus Iskolában tartott előadást a fiataloknak. Anett – aki maga is átesett abortuszon – a személyes tapasztalatait, vívódásait, depressziója történetét osztotta meg a hallgatósággal. Az ő személyes példája és a téma is nagyon mélyen hatott a gyerekekre. Ahogy Anett mondta: az emberek azt hiszik, hogy az abortusszal megoldódnak a gondjaik, pedig a gondok éppen akkor kezdődnek...

Ez év október 9-én egy életvédő szakmai napon vettünk részt Vácon, amelynek középpontjában az abortusz mellett szerepelt a magzatvédelem és a posztabortusz szindróma is. Re-

mek előadásokat hallhattunk, és sok magzat- és életvédelemmel foglalkozó szervezet mutatkozott be. Minden előadó próbálta felhívni a figyelmet a megelőzés fontosságára. A legfontosabb nem is az anyagi támogatás, hanem az, ha az anya párja, családja, környezete mellette áll és támogatja.

■ Mik a jövőbeli terveitek? Folytatódna a közös szentségimádások?

Mihály: Bár lelkesek vagyunk, de érezzük az idő múlását: nagyon örülnénk, ha meg tudnánk fiatalítani az imacsoportot és lennének utódaink az imacsoport szervezésében. Szeretnénk növelni a csoport létszámát is, hogy még többen tudjuk védeni a legártatlanabb életeteket! A járványhelyzettől függően pedig – remélhetően már novemberben – szeretnénk újra elindítani a szentségimádást is. Aki szeretne részt venni a szentségimádáson, vagy szívesen csatlakozna imacsoportunkhoz, érdeklődjön nálunk!

Hrabovszki Cecília

A BETLEHEM Ima- és Életvédő Csoport Veszprém elérhetőségei:

Kovács Mihály

+36-30/946-3246

betlehemimacsoport@gmail.com

Budapesten több plébánián alakult már imaközösség a megfogant életetekért. A lelki adoptálás gondolata Fatimából származik, az általunk átvett forma 1987-ben alakult ki. Hazánkba az 1995. évi Varsó-Czeszochowa-i gyalogos zarándoklat résztvevőinek közvetítésével jutott el az ima, akik közül többen is letették az imához kötődő fogadalmat a Fekete Madonna kegyhelyén.

A lelki adoptálás egy olyan fogadalom, amellyel valaki vállalja, hogy 9 hónapon át – amennyi ideig egy magzat az anyaméhben fejlődik – ismeretlenül is imádkozik egy megfogant és halállal fenyegetett életért. A napi imát és a napi egy tized rózsafüzért önkéntes vállalás egészítheti ki.

A vállalkozók a budapesti Istenhegyi Szent László plébánián a következő fogadalmat teszik, amely fogadalmat évente meg is újítanak:

„Szentegés Szűz, Istenanya, Mária, összes Angyalok és Szentek, a meg nem születettek védelmében való segítségnyújtás vágyától vezetve elhatároztam, és fogadom, a mai naptól kezdve, Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepe alkalmából lélekben adoptálok egy gyermeket, akinek nevét egyedül Isten ismeri, hogy 9 hónapon át mindennap imádkozom élete megmentéséért, valamint azért, hogy születése után törvényes és tisztességes életet élhessen. Imáim e szándékokra a következők lesznek: a rózsafüzér egy tizede (szabadon választott titokkal), önkéntes felajánlásaim, és az a napi ima, amelyet ma először mondok el.”

A napi ima szövege:

„Uram, Jézus! Édesanyád, Mária közbenjárásával, aki szeretettel szült a világra Téged, valamint Szent Józsefnek, a bizalom emberének közbenjárására, aki születésed után gondoskodott Rólad, kérlek Téged annak a meg nem született gyermeknek érdekében, akit lélekben adoptáltam, és akit a halál veszélye fenyeget. Kérlek, adj szüleinek szeretetet és bátorságot, hogy meghagyják gyermekük életét, amelyet Te magad rendeltél számára. Amen.”

(Forrás: <https://szlp.hu/index.php/koezoessegek/lelki-adoptalok-imakoezoessege>)

HOGY A VÁRAKOZÁSBÓL ADVENT LEGYEN

Ha felmerül a szenvedés gondolata és az, hogy Isten hogyan áll hozzá teremtménye nehéz sorsához, leggyakrabban a kínjait türelmesen és megadóan viselő Jób emblematis alakja jelenik meg előttünk. Kevésbé ötlük eszünkbe Ráchel, Rebeka, Sára vagy Anna, akik szenvedése néha szavakban, néha csak utalásszerűen, a sorok közül sejlik ki.

Mikor Ráchel látta, hogy nem szül gyermeket Jákobnak, féltékeny lett nővére, és így szólt Jákobhoz: „Adj nekem gyermeket, különben meghalok!” Jákob dühös lett Ráchelre, s ezt mondta: „Talán helyetese vagyok Istennek, aki megtagadta tőled a gyermekáldást?” (Ter30; 1-2)

Ásító hiánytól kínlódik ma is sok nő, ugyanattól, ami a fenti bibliai nőalakokat köti össze: **a meddőségtől**. Nézz körül: ha látsz magad körül tíz házaspárt, közülük kettő repesve, de hiába várja huszonnyolc naponta, hogy elmaradjon a biológia könyörtelenül visszatérő ciklusa.

„Talán bünt követtem el, és ez a büntetés? Vagy a Mindentudó látja, hogy nem lennék jó szülő, ezért nem ad gyermeket?” Lappangó büntudat, szégyen és fájdalom övezheti ezeket a gondolatokat, melyek annál is inkább jogosnak tűnhetnek, hiszen mi oka lehetne Istennek a büntetésen kívül, hogy azt, ami mások életében természetes, nekünk ne adja meg? És minél kitartóbb az imádkozás, annál nagyobb lehet a csalódás és a meggyőződés, hogy Isten valamiért kizárt bennünket jóindulatából.

Anna ugyanis magában beszélt: csak az ajka mozgott, de nem hallatszott a hangja. Éli ezért azt gondolta, hogy részeg, és ezt mondta neki: Meddig motyogsz még itt részegen? Józanodj ki végre! Anna azonban így válaszolt: Nem, uram! Bánatos lelkű asszony vagyok. Nem ittam bort vagy részegítő italt, hanem a lelkemet öntöttem ki az Úr előtt. (1Sám 1; 13-15)

Az eredmény: depresszió, szorongás, az élet értelmességének megkérdőjelezése. Többszörösen bizonyított szakirodalmi adat, hogy a fentiek a meddőségtől sújtottak körében sokkal gyakrabban fordulnak elő, mint a termékenyek közt. A várankozás láthatatlan keresztje ez, amit talán csak jövő hónapig, de lehet, hogy hosszú évekig kell cipelni, és amit csak még jobban nehezít ez a bizonytalanság.

És a teherviselés nem áll meg az egyén szintjén. Próbára teheti a házasságokat, hiszen a párok tagjai meddőségük megélésében és megoldásában ritkán tartanak ugyanott. Kihat a tágabb családra, mert nemcsak a fiataloknak nem születik gyermekük, hanem a nagyszülőknek se lesz unokájuk, sem a nagynéniknek unokaöcsük, miközben a rokonok, barátok, szomszédok és kollégák azonban sorra fogannak. Különösen fájdalmas ez a vallási közösségekben, ahol még több gyermek lát napvilágot, mint a társadalom egyéb szegmenseiben. Miközben tehát a vallásosság komoly védőtényezőként, Isten tanítása vezérfonalként, a közösség pedig jelentős támogatóként szolgálhat, a közösségi alkalmak állandó emlékeztetőkké válhatnak saját szerencsétlenségükre.

Íme néhány jószándékú megjegyzés, ami még inkább lelki pokolba taszíthat egy gyermekáldásra régóta várankozó párt:

„Túlságosan rá vagytok görcsölve.”

Csak az tud ilyet mondani, aki sosem tapasztalta meg, mennyire nehéz nem gondolni arra, ami minden gondolatunkat kitölti. Egyébként semmilyen tudományos bizonyíték nincs arra, hogy a témával való mégoly rögeszmés foglalkozás akadályozná a teherbe esést, vagy hogy a gyermekvágy elen-

gedése önmagában emelné a várankozás valószínűségét.

„Valami lelki gátja lehet bennetek a megfogadásnak.”

Negyven évnyi pszichológiai kutatás sem talált olyan lelki tényezőt, ami önmagában meddőséget okozna, legfeljebb hozzájárulhat ahhoz (például a krónikus stressz). A gyermekvállalással kapcsolatos vegyes, olykor ellentmondásos érzések természetesen, és a könnyen várankozó párokra is jellemzőek. A fenti mondat már-már áldozathibáztató: mintha a pár valamiféle megoldatlan belső konfliktussal saját magának okozná a betegséget.

„Az ismerősömék már le is tettek róla, aztán évek múltán sikerült.”

Nem látunk a jövőbe, nem tudhatjuk, a velünk szemben álló párnak hogyan alakul az élete. Egy ilyen „biztatástól” egyre inkább azt érezhetjük, hogy a csodák mindig mással történnek. Szavaink a legjobb esetben is üresen, rosszabb esetben bosszantóan hangoznak.

„Próbáltatok ezt vagy azt?”

Mindenki hallott egy újabb ügyeletes csodaszerről. Ha ajánlgatjuk, azzal azt üzenhetjük, hogy a pár nem tesz meg mindent a cél érdekében. Semmi okunk feltételezni, hogy aki életének központi kérdése a gyermekvágy, épp az ne járna eléggé utána, mi segíthet, hogy valóra váljon.

„Csak imádkozatok, és Isten teljesíti kívánságotokat.”

Ha ezt mondjuk annak, akiről joggal feltételezhetjük, hogy a lehető legforróbban imádkozik a gyermekáldásért, rejtetten azt sugallhatjuk, hogy nem imádkozik eleget, nem hisz eléggé Isten mindenhatóságában, vagyis nem elég jó keresztény. Nem látunk senki veséjébe, hogy ezt megállapíthatnánk.

De akkor mégis hogyan segíthetünk?

Ne kérdezzünk, és ne kínáljunk megoldásokat, hanem **hallgassuk meg**, bármi is az, amit meg akar osztani velünk. Ha önhibáztató, negatív gondolatot fogalmaz meg, biztosítsuk őt afelől, hogy **a gyermekek nem érdem szerint érkeznek a családokba**. Évának a bűnbeesés után születtek gyermekei, és lett „minden élők anyja” (Ter 3; 20). A későbbi nőalakoknál, ahogy Moss és Baden megállapítja (idézi Lakatos, 2020¹), meddőség akkor is előfordulhatott, ha életük igaz, értékes és kifogástalan volt Isten előtt. A szerzők szerint a meddőség nem Isten büntetéséeként, hanem inaktivitásaként értelmezhető, ami szándékától függően aktivitásba is fordulhat.

A helyett, hogy a meddő párt biztatnánk még buzgóbb könyörgésre, **imádkozzunk értük mi magunk**. Mert bár útjai kifürkészhetetlenek, Isten dönthet mégis úgy, hogy a méh megnyitásával aktívan beavatkozik a pár életébe.

Ábrahám és Sára élemedett korú öregek voltak, és Sáránál már megszűnt a nő életfolyamat. Sára nevetett magában, és azt gondolta: Miután megvénültem, lehet-e még gyönyörben részem? Meg az uram is öreg! De az Úr megkérdezte Ábrahámot: Miért nevetett Sára, és miért mondta: Ugyan, hogy szülhetnék öreg lételemre? Van-e valami lehetetlen az Úr számára? (1Móz 18; 11-14)

Végül, ha megbíznak bennünk, nyugtathatjuk őket azzal, hogy **bár ez életük nehéz és fontos szakasza, mégsem az egész életük**. Előbb vagy utóbb, így vagy úgy, ez is megoldódik, sőt, akár nem várt gyümölcsöket is hozhat.

De addig **legyünk velük, akárhol tartanak is**. A gyermek jövele előtti (ad venitum) várankozásban. Most, az Adventben, ami akár szép metaforája is lehetne a meddőségnek, ha utóbbi nem volna olyan nehéz. Míg megkönnyebbedik, legyen az Isteni Gyermekek minden termékenységi nehézséggel küzdő pár vigasza és reménysége!

*Dr. Szigeti F. Judit
klinikai szakpszichológus*

1.) Lakatos Enikő, A meddőség bibliai nézőpontjai. Embertárs 2020/2

A ZENE ÁTHATJA A CSALÁDUNKAT

INTERJÚ A HAT GYEREKES PAD HÁZASPÁRRAL

Pad Zoltán nemzetközileg jegyzett karnagy, a Magyar Rádió Énekkarának vezető karnagya. Felesége Sapszon Zsófia, orvos. Hat gyermekükkel Budapesten élnek.

■ Kérlek, mutassátok be magatokat! Ti, mint a Pad család, kik vagytok?

Zsófi: A zene által ismerkedtünk meg – egy kórusban énekeltünk egyetemista éveink alatt –, ami azóta is teljesen áthatja a családjunkat, az egész miliót. Én orvos lettem, Zoli pedig Zeneakadémiát végzett. 2005-ben házasodtunk össze. Négy évvel később született meg a legelső gyermekünk, Berci, kicsit később Veronka, majd hamarosan Julcsi és Bogi, végül hat év kihagyással Rozi és Boldi is.

Zoli: Ami a gyökereimet illeti, Veszprém megye kihagyhatatlan, hiszen büszke kislódi állampolgár vagyok a mai napig. Van egy húgom, akivel nagyon harmonikusan nőttünk fel. A klasszikus kis bakonyi patak ott csordogált a kert végében, mi pedig jártuk a vidéket, és sokat bicikliztünk. A zenei kattanásom is akkoriban kezdődött, bejártam az akkori zeneiskolába. A nagyszüleim kislódi és magyarpolányi németek, tőlük tanultam el az élet, no meg a munka szeretetét, ahogy azt is, hogy lendülettel vessem magam a feladatokba.

Zsófi: Én egy összetartó, budapesti családból származom. Édesanyám or-

vos, édesapám egy családsegítő szolgálatnál dolgozott, mindketten segítő szakmában tevékenykedtek. Tőlük kaptam a segítő szakma iránti érdeklődésemet. Hatan vagyunk testvérek, én a második vagyok. Egy bátyám van, három húgom, és egy öcsém. Érdekes, hogy a gyerekszám, fiú-lány arány és a nemek sorrendje is megegyezik a mi gyermekeinkével. A testvéreimmel a zenei nevelés az életünk része volt kicsi gyermekkorunktól, mindnyájan a Kodály Zoltán Magyar Kórusiskolába jártunk. Nagybátyám (Sapszon Ferenc, Kossuth-díjas művész) alapította a kórusiskolát, nagyapám (id. Sapszon Ferenc) pedig a most Zoli által vezetett Magyar Rádió Énekkarának volt a karnagya 30 éven át. Szép gyerekkorom volt.

■ **Különleges ajándékot kaptatok a Jóisten-től, hiszen négy várandósságból hat gyermeket neveltek. Hogyan érintett benneteket, amikor megtudtátok, – kétszer is – hogy duplán érkezik az öröm a családba?**

Zsófi: Első alkalommal nagyon meglepődtem, akkor még nem számítottunk rá egyáltalán, de nagyon boldo-

gok voltunk. Izgatott várakozás volt bennünk.

Zoli: Szerencsére időben megtudtuk, és volt lehetőség felkészülni. Mert nyilván, amikor az embert egy ilyen öröm éri, nem is fogja fel egyből, hogy ez mivel jár. Először a hatalmas öröm hatotta át a napokat, heteket, aztán ahogy közeledett a születésük, úgy jöttek a kétségek, kérdések, majd valahogy minden szépen a helyére került. Mi elfogadtuk, és a többit a Jóistenre bíztuk.

Zsófi: Az első ikerpár után 6 évvel éreztük újra úgy Zolival, hogy nekünk még van dolgunk, vállalnunk kell újabb gyermekeket. Mivel egyszer már voltak ikreink, így benne volt a pakliban az újabb ikervárandósság esélye, ezért nem volt olyan nagy meglepetés, hogy ők is párban érkeztek.

Zoli: Ekkor egy kicsit számítottunk is rá, kicsit vártuk is. Úgy voltunk vele, hogy már hat év eltelt az utolsó gyermekeink születése óta, így jó volna, ha az ötödik gyermeket rögtön követné egy hatodik is. Egyszerűen azért, hogy neki is legyen játszótársa, egy korban hozzá közel álló testvére. Ez a vágyunk olyan jól sikerült, hogy 2 perc különbséggel meg is született.

■ **Hogy zajlik a mindennapi élet nálatok?**

Zoli: Mozgalmasan, mint minden kisgyermekes családban. Bár lehet, egy kicsit még be kell szorozni a mozgalmasságot. 9 és 12 év között van négy gyermekünk. Ez még az az életkor, amikor már van egy csomó saját programjuk, de még felügyeletre, segítségre szorulnak ebben.

Zsófi: Délutánonként taxisofőrt játszunk. Mindegyik jár zeneiskolába szolfézs- és hangszeres órára, valamint sportra. Berci fiunk heti háromszor kézilabdára, Bogi lányunk falmászásra jár. Veronka, Julcsi és Bogi is néptáncolnak heti kétszer. Őket vinni és hozni, ez sok időt igényel. A két legnagyobb idétől szintén a kórusiskolába jár, ami tőlünk háromnegyed óra autóútra van. Reggel fél 6-kor kelek, 6 előtt keltem a nagyokat. Szendvicsszűrés, reg-

geliztetés, elindítani őket, aztán a két középsőt, akik a közeli iskolába járnak, és a két kicsit, akik idétől óvodások. Negyed 9 körül érek haza, utána otthon dolgozom, majd ebéd után indul a mozgalmas délután.

■ **A nagycsalád mellett mindkettőtök szakmája egyben hivatás. Hogyan lehet egy nemzetközileg elismert karnagyi hivatást, valamint az orvosi hivatást és a családi életet harmonikusan összehangolni?**

Zoli: A prioritás egyértelműen a család. A gyerekek nem érezhetik, hogy nekem esetleg máshol van dolgom. Ha van is ilyen, akkor azt úgy próbálom megoldani, hogy minél kevesebbet legyek távol. Jövő héten például Hamburgba repülök egy másfél hetes projektre, amiben van egy szabad hétvége. Nos én a pénteki próba után ugyanúgy hazamegyek, mint bárki más, majd vasárnap az utolsó járattal repülök vissza. Ezen kívül limitálom a felkéréseket. Bármennyire is megtisztelő, meg szép, és lenne kedvem hozzá, amíg ilyen picik a gyerekek, addig azt kell mondanom, hogy térjünk vissza rá később.

Zsófi: Ami az orvosi hivatást illeti, az most várat magára. Az ideit tanévet mindenképpen itthon akarom tölteni, aztán majd fokozatosan térek vissza a pályára.

■ **Mit gondoltok, milyen lehet a gyermekeitek szemével a ti családotokban gyermeknek lenni?**

Zoli: Azt gondolom, derűs, játékos, sok-sok programmal teli, elég kalandos. Alapvetően kiegyensúlyozottnak tűnnek, és megtalálják a saját útjukat. Nekem az a legfontosabb, hogy lássam, abba az irányba el tudnak indulni, amihez megvan a tehetségük, kedvük és talán a hivatásuk. Van, amiből nem engedünk a nevelésükben. A sport és a zene elengedhetetlen ahhoz, hogy teljes személyiséggé váljanak. Ezen belül aztán mindenki megválaszthatja a sajátját.

Zsófi: Soha nincsenek egyedül, mindig van társ, ha valami kikívánczik. Azaz mindig oda tudnak valakihez fordulni, ha valamit el akarnak mesélni, meg akarnak beszélni, vagy ha segítségre van szükségük. A nagycsalád előnye, hogy nem láttuk még őket magányosnak.

■ **Nektek mit jelent ez a mondat: „Minden gyermeket megilletnek a méltó körülmények.”**

Zoli: Én azt gondolom, ez nem azt jelenti, hogy mindenkinek legyen saját szobája.

Zsófi: Szerintem ez négy alappilléren nyugszik: a testi, a szellemi, a lelki és az érzelmi élet alappilléreire. Nekünk mind a négyet meg kell alapozni. Fizikai életüknek is vannak feltételei, alapigényei, amit biztosítani kell a gyermeknek. Ugyanúgy az érzelmi életnek is megvannak a maga alapigényei – ha nem érzi magát szeretve, vagy biztonságban a gyermek, annak meglesznek a következményei az életében. A szellemüket, értelmüket is segítenünk kell nyílni, mindenkinek saját képességei szerint, lehetőséget adva rá, hogy az adottságaikat kiaknázhassák. Örülünk annak, hogy mind a négy nagy gyermekünk szeret olvasni. És ugyanígy a lelki élet megalapozása is egy nagyon nagy feladata a szülőknek, ebben is igyekeznünk következetesen lenni. A gyermekkel szükséges megismertetni azokat az alapvető gondolatokat, amikhez a későbbiekben hozzá tud nyúlni, ha szüksége lesz rá. Közösen imádkozunk velük minden este, valamint éves előtt és után. Együtt megyünk vasárnaponként szentmisére, hogy ez ne csak légből kapott szokás legyen, amit a gyerekeknek meg kell csinálni, a szülőknek nem. Fontos, hogy ebben együtt vagyunk. Próbálunk példát mutatni.

■ **A zenén és a sporton, mint nevelési eszközön túl, hogyan, milyen módon valószínűleg meg a fenti elméletet a hétköznapjaitokban?**

Zoli: Volt pár éve egy elhatározás, hogy egyesével minden gyermekkel töltsünk el saját időt, amikor csak vele foglalkozunk. Eredetileg heti rend-

szerelességgel terveztük, ez azért nem ment. Nagyjából havonta volt egy-egy valamilyen program, akár annyi, hogy a zeneiskoláig motorral megyünk, vagy a boltba sétáltunk el egyszerre egy gyerekkel. Nekik ezek nagy dolgok, és nekünk is.

Zsófi: A kitüntetett figyelem hihetetlenül sokat jelent az adott gyermeknek. Erre a saját gyerekkoromból is emlékszem. Ünnepe volt számomra, amikor egy kicsit egyedül lehettem valamelyik szülőmmel. Próbáljuk ezt a kizárólagos figyelmet a saját gyermekeinknek is megadni.

■ **Szerintetek milyen előnyük származik abból, hogy nagycsaládban nőnek fel?**

Zoli: Sok minden. A szociális készségek erősek. Az egymásra figyelés.

Zsófi: Az empátia hamar kialakul bennük. Csapatjátékosok: megtanulnak együtt játszani, egymással együtt dolgozni. Ugyanakkor kénytelenek megtanulni kiállni magukért, érvényesíteni az érdekeiket. Nagyon szépen alakítják egymást.

■ **Mi jelenti számotokra a töltődést?**

Zsófi: Énekelek egy kórusban, a Gemma énekegyüttesben. Nekem ez jelenti a kikapcsolódást.

Zoli: Természetközeli ember vagyok. Én ezért futok, mert az az én énidóm, ahol egyedül lehetek a gondolataimmal. A közeli erdőben töltök órákat futással. Ez tart engem egyben.

És nagyon fontos a kettesben töltött idő, a közös élmények.

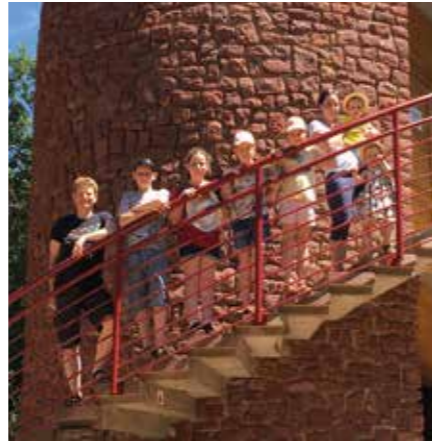
■ **Zoli, a világ számos pontján megfordultál már. Zárásként mesélj picit arról is, mi mindent csinálsz mostanában karnagyként?**

Előbb jártam be a világot, mint-hogy Európát meghódítottam volna. Kínában éltünk Zsófiával Berci születése előtt. És azóta is számtalan helyen megfordulok akár a Rádiókórossal, akár vendégkarnagyként. A német rádiókórossok sokat hívnak mostanában: sűrűn megfordulok Stuttgartban, Hamburgban, Lipcsében például. Dolgoztam a Francia Rádiókórossal Párizsban, nemrég egy nagyszerű kamarakórossal Krakkóban, jövőre meghívásom van Dublinba, Athénba, Oslóba és Amszterdamba... Nem unatkozom tehát, mert

ittthon a Rádiókórossal is gyönyörű koncertjeink vannak, amelyeket alig várok! Egy Lajtha és majd Kodály hangzó összkiadás van tervben, óriási vállalkozás lesz! Székesfehérváron pedig az Ars Oratoria Kamarakórossal is vannak koncertjeink, csupa különlegesség. Például 12 énekessel adjuk elő Bach János-passióját... Legközelebb a karácsonyi koncerten leszünk hallhatók. Fehérváron december 19-én, a Rádiókórossal december 15-én, ahová az olvasókat is nagy szeretettel várjuk.

Horváthné Szukop Andrea

ÉLETVÉDELMI KONFERENCIA VÁCOTT

Te alkottad veséimet, te formáltál anyám méhében. Magasztallak téged, mert félelmes és csodálatos vagy; csodálatosak alkotásaid, és lelkem jól tudja ezt. Csontjaim nem voltak rejtve előtted, amikor titkon formálódtam, mintha a föld mélyén képződtem volna.

(139. zsoltár versei)

Az *Élet Kultúrájért* címmel életvédő szakmai napot tartottak a Váci Egyházmegyében. A Piarista Kilátó Központ konferenciatermében megrendezett eseményen Marton Zsolt családreferens püspök atya köszöntő szavait és megnyitó imádságát követően felvázolódott előttünk az életvédelem szó mögött meghúzódó nagyon sokrétű és sokszereplős munka. A nap folyamán ismertették azt a szakmai munkát, melyet az Egyház tagjaiként aktív civil kezdeményezés folytat a társadalmunkat mélyen érintő abortusz kérdésében. Popovicsné Palajtay Márta *Család és Élet Egyesület* Kárpát-alján élő vezetője adatokkal és kutatásokkal alátámasztott, életpéldákkal

illusztrált előadása világított rá arra a nagy sebre, melyet társadalmunkon és közösségeink legkisebb egységén, a családon, és azon belül minden tagon ejt az abortusz. Schittl Eszter jól össze-szedett rövid ötletprezentáción keresztül villantotta fel az Egyház életvédő arcát, mind a prevenció, mind a poszttraumás szindrómák irgalmas kezelése terén. Bővebben az alábbi honlapon:

www.csaladegyhaz.hu

Ha esetleg valaki a prevenció terén érzett volna hiányt, annak Keresztes Ilona (*Fiatalok az Élet Szolgálatában* egyesület vezetője), Schaffler Ágnes és Meuwissen Lídia Lelle előadása adhatta meg a választ arra, hogy milyen sokszínűen lehet már akár az ifjúság figyel-

mét is ráirányítani arra, hogy az élet a megfogadás pillanatától a természetes halál bekövetkeztéig, minden Isten alkotott teremtményt megillet. A konkrét helyzetről, pasztorális segítségről nagyon gyakorlatias beszélgetést hallgathattunk Frivaldszky Edit az *Együtt az életért Egyesület* vezetője és Roska Péter atya részvételével.

Megrázó tanúságtételt hallgathattunk Olaj Anett a *Ráchel szőlőskertje* szolgálat vezetőjétől, valamint egy szakmai beszélgetést: *Négyszemközt a kismamával, a Posztabortusz-szindróma és Mi a kiút, mit mondjon a pap* témákban. Alkalom volt megismerni a lelki adoptálás és imádság gyógyító és életmentő erejét. Mind az előadók, mind pedig püspök atya felhívta a figyelmet arra, hogy az élet védelme mindannyiunk aktív, tevékeny feladata, mely tevékenységet kibontakoztathatunk az ismetszolgálat, más háttérszolgálatok, vagy akár hasonló előadások megszervezése és megtartása terén.

„Az ima az alapja mindannak, amit az emberi élet védelmében teszünk. Erőfeszítéseink – legyenek azok oktatási, lelkipásztori vagy törvényhozási természetűek – kevésbé lesznek eredményesek, ha nem változtatunk mi magunk szívünkön, és ha mi magunk nem győzzük le saját lelki vakságunkat. Csak az imádsággal – az eget megrohanó imádsággal az igazságosságért és az irgalomért, a szívünket és lelkünket megtisztító imádsággal – fogja felváltani a minket ma körülvevő halál kultúráját az élet kultúrája.”

Léner-Pintér Sára

A GYERMEK A JÖVŐ

A cím egyszerűsége mögött hatalmas erők feszülnek. Jó és rossz egyaránt a gyermekért küzd. A Jelenések könyvének 12. fejezete nagyon plasztikusan írja le azt az égi-földi harcot, amelyik a „gyermekért” folyik. „Ekkor a sárkány odaállt a szülő asszony elé, hogy mihelyt megszülné, elnyelje gyermekét.”

Ez a háborúság nem véletlen, hiszen a gyermekben van minden lehetőség. A közösség lehetősége arra, hogy fenntartsa földi létét, az egyén rövidre szabott idején túl, az egyén lehetősége pedig arra, hogy a saját gyermekéből növekedve, az idő előrehaladtával megértse, nem a testiekkel, hanem a lelkiakkal kell foglalkoznia.

„Én tehát, testvéreim, nem szólhatam hozzátok úgy, mint lelkiekhez, hanem csak úgy, mint testiekhez, mint a Krisztusban kiskorúakhoz. Tejjel táplálalak titeket, nem kemény eledellel, mert még nem bírtátok volna el. Sőt még most sem bírjátok el, mert még testiek vagytok.” (1Kor. 3)

A legnagyobb lehetőség és ajándék, egyénként és közösségként, hogy életet kaptunk. Hogy gyermekek lettünk. Sőt, nem is egyszerűen gyermekek, hanem Isten gyermekei. Isten pedig szeret minket.

Világos tehát, hogy ez a legnagyobb jó a rossz legelső céltáblája. Minden démoni erő a gyermekekre koncentrál. Elég csak arra gondolni, hány gyerme-

ket ölnek meg még az anyaméhben. Tudjuk, jóval több ember hal meg így, szülői döntés nyomán, szörnyű kínok közt, mint amennyit a világháborúk és a világ háborúi összesen elpusztítottak. Vagy gondoljunk arra, hogy milyen veszélynek vannak kitéve a már megszületettek. Mennyi szenny ömlik rájuk a virtuális valóságból, az internet sötét és erőszakos bugyraiból attól a korai pillanattól kezdve, hogy először a kezükbe veszik valamelyik okos eszközünket. És ami még ennél is fontosabb, a mi társadalmunkban mennyi hitetlenséggel, lelketlenséggel, istentagadással kell szembesülniük felnövekedvén nap mint nap. Mindennek a gyakorlati jele a családok betegsége. És persze itt van az is, amit az újságok milliószorosan hangosítanak fel, és amit szintén nem tűrhetünk meg: a pedofília, vagy éppen az inadekvát (korai vagy értelmetlen) nemiidentitás-formálás.

A démonok nem válogatnak az eszközökben. A gyermekeinket védünk meg. A támadás első vonalában a gonosz erők, azok az erők állnak, akik nem csak a testet, hanem a lelket is el tudják pusztítani – ha hagyjuk, ha beleegyezve engedünk nekik.

Ezekkel az erőkkel csak lelki módon tudunk szembeszállni. Szent Pálnak az efezusi közösséghez írt levelének 6. fejezete nem véletlenül tárgyalja együtt a családok feladatait – a gyermekektől

a szülőktől, apáig, anyáig bezárólag – azzal, hogy hogyan tudunk megküzdeni az alvilág erőivel.

Nekünk magunknak is hadba kell szállnunk a gyermekekért. A tiszta, lelki, boldog gyermekségért, de minde- nek előtt azért, hogy egyáltalán legyenek gyermekek. Mert a gyermek a jövő.

Végül: „erősödjétek meg az Úrban, az ő mindenható erejéből. Öltsetek föl az Isten fegyverzetét, hogy az ördög cselveteinek ellenállhassatok. Nem annyira a vér és a test ellen kell küzdenünk, hanem a fejedelemségek és hatalmasságok, ennek a sötét világnak kormányzói és az égi magasságoknak gonosz szellemei ellen. Ezért öltsetek fel az Isten fegyverzetét, hogy a gonosz napon ellenállhassatok, és mindent legyőzve megtarthatok állásaitokat. Így készüljétek föl: csatoljátok derekatokra az igazság övét, öltsetek magatokra a megigazulás páncélját, sarunak meg a készséget viseljétek a békeesség evangéliumának hirdetésére. Mindehhez fogjátok a hit pajzsát, ezzel elháríthatjátok a gonosz minden tüzes nyilát. Tegyétek fel az üdvösség sisakját, és ragadjátok meg a Lélek kardját, vagyis az Isten szavát. Minden alkalommal imádkozzatok a Lélekben könyörögve és imákat mondvá. Legyetek éberek, és imádkozzatok kintartóan...” (Ef. 6, 10-18.)

A gyermek a jövő, és ha kell, hát meg is kell küzdenünk érte, nekünk magunknak is, a hit teljes fegyverzetét magunkra öltve. És Isten egészen biztosan megajándékoz bennünket, családukat, országunkat a gyermekkel, mint áldással. Ha magunk is akarjuk.

Dr. Birher Nándor

Petőfi Sándor: Fiam születésére

Ide, ide fiamat kezembe,
Hadd szorítsam a szívemhez őt!
Mintha volnék újonnan teremtvé,
Hogy éltemnek ifjú lombja nőtt!

Üdvözellek, lelkem szép kis ága,
Üdvözellek, édes magzatom!
Sírásodnak bánatos zajába
Beleolvad örvendő dalom.

Kis parányom, milyen nagy örömmel
Állok itt és nézem képedet!
Kell-e még pap? örömkönyveimmel
Keresztellek én meg tégedet.

Csillagász lett végre is belőlem,
Itten állok csillagom előtt,
Arcvonásit hosszasan szemlélem,
S találgatom a távol jövőt.

A reménynek nagy virágos fája,
Mit e csillag fénye fölmutat;
Csak ne szálljon kora dér reája,
Mely leszdedné e virágokat.

Oh halál, te nem lész oly kegyetlen,
Hogy magaddal rántsd idő előtt;
Nem enyém lesz ő
- tartsd ezt eszedben -
A hazának nevelem fel őt.

Ügye, ügye, kisfiam, ha majdan,
Én a sorbul kiöregedem,
Iparkodni fogsz túltenni rajtam,
Vagy betöltöd legalább helyem?

Vajha egykor ekkép szólanának,
Nem busulva sírom szélénél:
Meghalt! de nincs kára a hazának,
Nincs, mert lelke a fiában él.

Debrecen, 1848. december 15.

GONDOLATOK A GYERMEKSÉGRŐL

Mi, hívő keresztények talán hiányolhatjuk Petőfi verséből a jó Istenhez intézett hálaadást, és kifogásolhatjuk azt, hogy a keresztvizet saját örömkönyveivel helyettesíti, mégis szépnek minősíthetjük a költeményt: gyönyörűen fogalmazódik meg benne az a természetes öröm, amelynek egy apa szívét el kell töltenie gyermeke születésekor akkor is, ha már országos költő, akit sokan rajonganak körül. Ezért találjuk ugyancsak szépnek Adynak Az elveszett családok c. versét is, amelyben a gyermektelenség fájdalomáról olvashatunk:

„Furcsa családi életem így fut,
Óh, fiui függés s víg apa-kín:
Fiuk már keveseknek tudok lenni
S már nincsenek esküs, jó fiaim.

Friss lány nem csókol többé anyásan,
Bátor barát se nekem sír, ha fél:
Szívemben az elveszett, szép családok
Tűzhelyeiről pernyét ver a szél.”

És ugyanígy érzünk, amikor Arany János fájdalomról olvasunk: ő a *Juliska emlékezete* c. versét ugyan félbehagyta, „Nagyon fáj! Nem megy!” soral, de a *Juliska sírkövére* című költeményében mégis meg tudta fogalmazni a keresztény embernek vigaszt jelentő reményt:

„Midőn a roncsolt anyagon
Diadalmas lelked megállt;
S megnézve bátran a halált,
Hittel, reménnyel gazdagon
Indult nem földi úton,
Egy volt közös, szent vigaszunk
A LÉLEK ÉL: találkozunk!”

Ma már a gyermekhalandóság, hála Istennek, ritka. Szomorú viszont az, hogy egész Európában alacsony a gyermek utáni vágy. Németországban sok család azért nem vállal egynél több gyermeket, mert pl. a hobbi lovakkal való foglalkozás nekik fontosabb, mint a gyermek nevelése. Magyarországon az állam jelentős támogatást nyújt a gyermekneveléshez, mégsem emelkedett eléggé a gyermekvállalási hajlandóság (bár a házasságkötések száma pár év alatt majdnem a kétszeresére nőtt, legalábbis a Veszprémi Főegyházmegyében). Sok helyen megáldják az élettársak, sőt az életszakszpartnernek (németül: Lebenssteilpartner) kapcsolatát is. Így a gyermeket eleve megfosztják legalapvetőbb joguktól: hogy édesapjukkal és édesanyjukkal nőhessenek fel.

Kérjük Jézusnak, a gyermekké lett Istenfiának kegyelmét, hogy hazánkban és Európában újra növekedjék a gyermekszerető és a gyermeket igényes szeretetben nevelő családok száma!

Dr. Márfi Gyula
ny. érsek

REMÉNYFORRÁS Embertárs Segítő Egyesület

A Családunk folyóirat a Veszprémi Érsekség és a Reményforrás Egyesület közös kiadásában készül. Egyesületünk elsősorban szociálisan hátrányos helyzetben élő gyermekeknek és családoknak nyújt segítséget. Feladatunknak tekintjük a lelki problémákkal küzdők gondozását és a családi élet támogatását is.

Kérjük, lehetősége szerint támogassa közhasznú egyesületünket!
Bankszámlaszámunk: 72800054 – 10002261

A LEGSZEBB DOLOG

2011 - Rendezte: Rémi Bezancon

A címben szereplő legszebb dolog mi lenne más, mint az anyaság. Azt is tudjuk azonban, hogy az első gyermek születése sok párkapcsolatot megvisel. A film férfi rendezője annak idején a magyarországi bemutató kapcsán ezt nyilatkozta az olvassbele.com munkatársának: „Korábban tulajdonképpen kifejezetten idegesített mindaz a rózsaszínű álmok, amit a magazinok sugallnak, mintha az anyaság más sem lenne, mint maga a csoda. Ez kicsit bonyolultabb, mint ahogy a romantikus komédiák ábrázolják. Azt szerettem volna megmutatni, hogy ha egy teljesen átlagos, egészséges emberpárnak gyereke születik, az valóban maga a csoda, de azért járhatnak vele olyan testi-lelki problémák is, amelyekre nem árt felkészülni.”

Barbara (Louise Bourgoin) és Nicolas (Pio Marmai) a fiú munkahelyén találkoznak először, egy párizsi videotéká-

ban. Szerelmük hamar meghozza gyümölcsét, gyermekük fogan.

Jellegzetes helyzetek felvillantásával követhetjük végig a kilenc hónapos várandósság várokozással és készülődéssel teli időszakát. Aztán a kicsi megérkezése után, az új kihívások hatására mindkettejükben komoly kérdések vetődnek fel. Olyasféle kérdések egyébként, amilyenekkel a jegyestanfolyamokon is találkozhatnak a házasságra készülők. Mit kezdünk az egyre nagyobb fáradtsággal? Hogyan kezeljük a szexuális vágyakban és lehetőségekben bekövetkező változásokat? Úrrá tudunk-e lenni azokon a tapasztalatokon, amelyeket a családukból hozunk? Hogy birkózzunk meg az anyós kérdéssel? Van-e még helye a barátoknak, kikapcsolódásnak

az életünkben? Miként kommunikálunk a társunkkal?

A legszebb dolog nem vígjáték, bár számos jelenete meglehetősen szórakoztató. Egy könnyen fogyasztható, mégis mélyebb tartalmakat felszínre hozó moziról van szó, amelynek egy pontján a fiatalok eljutnak a szakítás, a válás szélére. Megnyugtatók mindent, a történet vége happy end, hiszen az a kis idő, amit Barbara és Nicolas külön fedél alatt töltenek, épp elegendő arra, hogy újraértékeljék a történetet, és minden reményük meglegyen, együtt folytatják.

Gerstmár Ferenc

„Jól csak a szívével lát az ember, ami igazán lényeges,
az a szemnek láthatatlan” (Antoine de Saint-Exupéry)

DELIÁGA ÉVA

A SZEMNEK LÁTHATATLAN

Mi állhat a gyerek viselkedése, tünete hátterében?

Az élet védelme kapcsán, ami legelőször eszembe jut, az a megelőzés fontossága, a lelki tudatosság kialakítása. A világjárvány kapcsán sokan – habitustól függően – aggódóvá, szorongóvá, vagy kényszeresen szabálytartóvá váltak. Szinte mindannyian átéltünk egyfajta érzelmi talajvesztést. A felnőtt bizonytalansága, esetleges kontrollvesztett állapota így vagy úgy, de mindig beszűrődik a gyerekek világába is. Mit tehetek saját és szeretteim testi és lelki egészségének megőrzése érdekében? Szülőként sokszor tévedünk járatlan útra, ami ijesztő lehet, ha ismeretlen. Valamit tapasztalunk gyermekünkkel, de nem tudjuk, hogy az adott viselkedés/tünet bajt jelez-e, hogy szülőként jól kezeljük-e a felmerülő helyzeteket, vagy mit kellene inkább tennünk. Előfordulhat, hogy nem is sejtjük, hogy „csak” átlagos jelenségekről, életkori sajátosságokról, és „teljesen normális” elfogadható szülői magatartásról, működésmódról van szó. Nem is gondoljuk, hány ezer másik család küzd azonos nehézségekkel, hasonló kétségekkel, szorongásokkal, lelkiismeret-furdalással.

Deliága Éva tanácsadó szakpszichológus, integratív gyermekterapeuta. 2004 óta foglalkozik gyermekekkel, családokkal. Tavaly megjelent könyvében szót ejt azokról a helyzetekről, amikor a mélyben, a gyermeki viselkedés hátterében valami egészen másról van szó, mint ami a felszínen látszik. A főbb elakadásokat kisgyerekkortól egészen kamaszkorig veszi sorra, az egyes témákat számos esetleírással illusztrálva praxisa tapasztalataiból. Célja, egyrészt enyhíteni a szülői szorongást és büntudatot, hogy édesanyaként, édesapaként jobban érezhessük magunkat a bőrünkben, és energiáinkat a felesleges tépelődés helyett inkább a hatékony megoldások keresésére fordíthassuk. Másrészt szempontokat kínál ahhoz, hogy fel tudjuk ismerni, mikor van dolgunk természetes életkori vagy alkati jelenséggel, és mikor állunk szemben komolyabb, szülői vagy szakemberi beavatkozást igénylő problémával.

MSE

ÓVNI AZ ÉLETTŐL?

Óvjuk a gyerekeinket, féltjük a rossztól.
De mi a rossz? Mitől kell őket óvni?

„Hidd el, anyám, amíg élsz, nem bánthat más,
A rossztól féltesz, jól tudom”
(Lord – Te légy fény)

A közgondolkodás – elég, ha csak a reklámokat nézzük – a gyerekeinket egy szép, mosolygós dolognak állítja be. Mintegy elvárással a szülők felé... A zűrzavar akkor kezdődik, ha baj történik a családban, és rá kell jönnünk, hogy vannak dolgok, amelyekről nem óvhatunk meg senkit.

Egri László diakónus *Elmenni, elengedni* című cikkében az elmúlásról ír, arról, hogyan kezeljük azt, mit mondjunk a gyerekeinknek. Teljesen egyetértek minden sorával. Számomra természetes, hogyha valakitől búcsúzunk, elmegyünk a temetésre, elmondjuk a gyerekeknek, hogy mi történik, miért szomorú mindenki, és beszélünk a feltámasztásról is.

Az is magától értetődő, hogyha egy családban valaki haldoklik, akkor a gyerekeknek is őszintén beszélünk erről és az érzéseinkről. Megéljük és felvállaljuk az elvesztés fájdalmát, közel engedjük magunkhoz a gyászt. Természetes volt hát, hogy amikor elérkezett az ideje, rászántuk az időt kórházban fekvő, haldokló nagypapájuk rendszeres meglátogatására. Ahogy a papa egyre gyengült, felfedeztük a vele való kommunikáció különböző módjait, ahol már nincsenek szavak, de a szeretet utat talál magának az érintésen, jelenlétén keresztül.

Ezért eléggé meglepődtem, amikor az egyébként nagyon tapintatos személyzet egyik tagja egyszer csak megkérdezte, hogyhogy ott van velünk egy 14 év alatti gyerek.

Mintha 14 év alatti nem köszönhetne el a nagypapájától. Valóban, amit lát, felkavarhatja, de saját gyerekkori tapasztalatom szerint sokkal inkább kavarja fel a gyereket, még a tinédzsert is a felnőttek elkeseredettsége, hogy nem tudnak mit kezdeni a gyász érzésével, illetve az, ha titokként, tabuként kezelik magát, az elmúlást. Ha vállaljuk az érzéseinket a gyerekek előtt, és engedjük, hogy ők is megélik velünk együtt ezeket, akkor legalább adunk egy példát. Gyászolni mindenkinek kell egyszer, de ezt is meg lehet tanulni.

Sokkal inkább óvnám a gyerekeimet attól a sok rossztól, amit filmekben, de akár sokszor óriásplakátokon vagy a TV-ben látnak, aztán jönnek kérdezni, hogy mit jelent ez vagy az a szó. Hogy a világ kezd elveszíteni az erkölcsi kapaszkodókat, és a másság elfogadása címén olyan tartalmakhoz jutnak hozzá 14 év alattiak, amivel sokkal inkább nem tudnak mit kezdeni, mint saját hozzátartozójuk elvesztésével. A TV-t kikapcsolhatom, a plakátra mondhatom, hogy ne azt nézd, mert nem az a fontos, nem az az élet, de a saját gyerekem azon kérdésére, hogy hová ment a nagypapája, csakis őszintén szabad válaszolnom.

Kovácsné Széplaki Borbála

Túrós rolád:

Barátainknál ettünk egyszer régen ilyen sütit, íme annak mézes változata, egészséges tízórai vagy uzsonna.

Tészta: 25 dkg liszt (teljes kiőrlésű tönkölybúzáliszt), 4 ek. méz, ½ csomag sütőpor, 1,5 ek. kakaó, 12,5 dkg vaj, 1 tojás

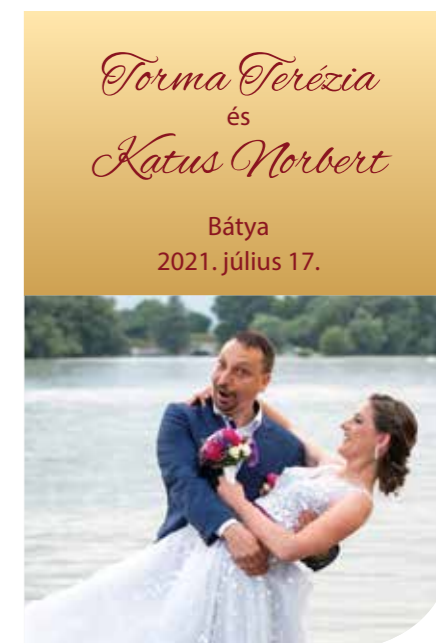
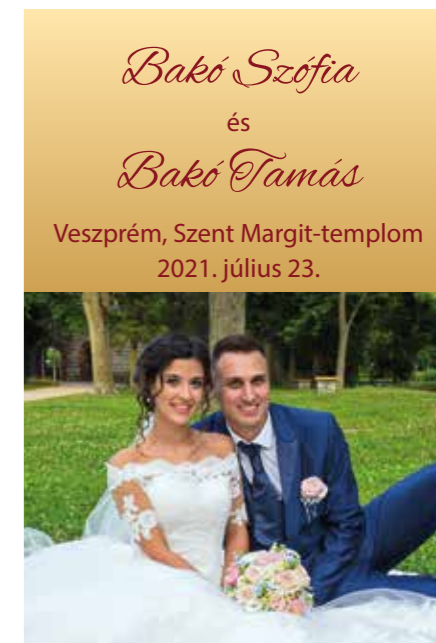
Töltelék: ½ kg túró, 2 ek. méz, 1 narancs reszelt héja, 1 ek. búzadara, 1 tojás, ízlés szerint meggy vagy sárgabarackdarabok (ha van a fagyasztóban készlet nyárról)

A sütit előmelegítjük 180 fokra.

A tészta hozzávalóit összegyűjtjük linzertésztává, ½ órát pihentetjük a hűtőben.

A túrot villával áttörjük, összekeverjük a töltelékkel, végül beletesszük a gyümölcsöt. A tésztát az özgerincforma kétszeresére nyújtjuk, belenyomkodjuk, beletöltjük a töltelékkel. A felgő felét ráhajtjuk, belenyomkodjuk. 50 percig sütjük.

Tetejére csokimáz kerülhet, amit 80%-os csokiból készítünk kevés olaj és méz hozzáadásával. A mázat a formából kifordított, még forró sütire kenjük.

*Istentől megáldott, békés,
szeretettel megélt ünnepet kívánunk
minden kedves Olvasónknak!*

CSÁNGÓ SZENT CSALÁD
Petrás Mária
keramikumművész
alkotása

